

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, április 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérek: Krízis előtt.**
- Getterhalte-betrány a képviselőház ülésén.**
- Oszták előrsök Albániában.**
- Kereskedők az érerend ellen.**
- Államcsíny után.**
- A pécsi ripert.**
- A trón és a jövő.**
- Vitrioldráma a fővárosban.**
- A szalmapapirgyár bűze.**
- Véres tüntetések Zágrábban.**
- A király Aradmegyében.**
- Megszökött aradi tanító.**
- Szerelemből — szarolás.**
- Krivány vagyok!**
- Tárcsa: Meg kell hálnom! Irta: Révész Ernő.**
- Csarnok: Mese a boldogságról. Irta: Kalczyk Vilma.**

Krizis előtt.

Arad, április 16.

A *Neue Freie Presse*-nek holnap Aradra érkező száma — mint nekünk telefonon jelentik — vezércikkben foglalkozik a magyar politikai helyzettel. A bécsi lap oly sötétnek találja állapotainkat, hogy a cikk olvasásakor szinte borsózik a magyar ember háta. Az egyébként érdekes közlemény ezeket mondja:

A magyar országgyűlés csak rövid szünetet adott magának, a képviselőház immár megint megkezdi zajos téltelenségét. Más ugyanis, mint az obstrukciós játék, melylyel az ellenzék husvét előtt megakadályozta a praktikus törvényhozási működést, alig várható.

A kormánynak már megadott indemnitás a hónap végén lejár. Ha az ellenzék megmarad határozatánál, akkor könnyű dolga lesz az országgyűlést a hátralevő két héten keresztül a szokásos vitákkal foglalkoztatni, melyeknek egyedüli célja az időtöltés. Akkor a kormány kénytelen vagy visszalépni, vagy az alkotmány előírása ellenére a képviselőház büdzséje nélkül tovább vezetni az államigazgatást. A miniszterelnök teljes tudatában is van ennek és határozatait már régen meghozta, s hihetőleg legutolsó bécsi utja alkalmával megnyerte ehhez a korona hozzájárulását is.

Széli Kálmán el van tökéltve, hogy nem lép vissza, azt a harcot, melyet elődje, Bánffy Dezső báró az ellenzék ellen vezetni akart, s melyet az ő közbelépése akadályozott meg, végig akarja vivni. A saját felelősségére és a többség utólagos jóváhagyása reményében vállalkozni akar a szükséges közigazgatási kiadásokat parlamentáris jóváhagyás nélkül is fedezni, az adókat költségvetés nélkül továbbra beszélni. A miniszterelnök elhatározottan és félelem nélkül tekint a hírhedt ex-lex állapot elé.

Hogy evvel Magyarország számára a legemlékezetesebb és legsúlyosabb állapotok egyike következik, azt könnyű belátni.

A harc, melyet Magyarország alkotmányának talaján a többség folytat majd a kisebbség ellen, első lesz e nemből.

német képviselőházban ez a harc tudvalevőleg az obstrukció teljes leverésével végződött. Nálunk Ausztriában azonban az obstrukció mindig veretlen maradt. De ezekből nem lehet következtetést vonni a magyar állapotok végkifejlődésére.

Berlinben a házszabályok megváltoztatása hozta meg a döntést, és az ellenzék megadta magát. Ilyen végződés a magyar képviselőházban nem képzelhető, mert ott az a határozat van érvényben, hogy házszabály-módosítások azon törvényhozási időszakban, melyben hozattak, nem léphetnek életbe. A mi oszták tapasztalataink pedig azért nem alkalmazhatók a magyar képviselőházon, mert a mi kormányunknak az alkotmány 14. szakasza áll rendelkezésre, a melyet a magyar alkotmány nem ismer.

Nálunk a parlamentet, ha a munka megszűnik, egyszerűen hazaküldik. Miután azonban a magyar alkotmány nem ismeri a 14-ik szakaszt, azért a budapesti kormány kénytelen lesz egyrésztől mindazt, melyet a 14-ik szakasz alapján el lehetne intézni, törvényes fedezet nélkül a saját felelősségére venni, másrésztől azonban ezt a veszélyes állapotot az alkotmány keretein belül meg kell változtatnia.

A magyar ellenzék, mely a kormány-párttól csak a közjogi felfogások különbözőségével tér el, de semmiesetre sem az érdekek különbözőségével, még egyszer meggondolhatná a dolgot, mielőtt a harcba rohan, melynek kimenetele és következ-

Meg kell hálnom!

Irta: Révész Ernő.

Ilonának hívták és gyönyörű szép volt. A múlt század derekán az elbeszélés írók aprólékos gondnal szedegették, ami égen-földön szép van, hogy hasonlatokból rakják össze az imádott lánykájait; de annak az egész irodalomnak teljes tárháza kevés, hogy elmondhassam őt olyannak, aminőnek az én szemem látták.

Huszesztendő voltam és soha olyan szépet az ember életében többet nem lát, mint amilyen szép akkor az asszony.

Ő szintén úgy abban a korban lehetett, inkább valamicskével idősebb. Nem is igen vett komolyszamba. Más valamirevaló legényember nem volt a faluban, eltrécselt, sétálgatott hát velem szívesen, de amikor a báljainkra Szabadkáról, Zomborból kijöttek a fiatal ügyvédek, én — az akkori naplómól idézek — egyszeriben „mellékmondatá süllyedtem.”

A mellékmondatok minden csínyját-binját könnyű szerrel megtanulhatni Laky Demeterből és Névy Lászlóból, de olyan gyászos mellékmondatról az „írásművek elmélete” nem tanít, amilyenné én váltam olyankor.

Szerencsére, ritkán volt bálunk és szerelmem egénke a felhőt a langy zefirek mihamarabb széjjelkergették. (Most már bevallhatom, hogy ezt a szép mondást Kézinczyból hódítottam el a naplóm számára.)

Sőt a legutolsó tűzoltó-bál véghetetlen boldogságot rejtett részemre: egyik városból sem jött ki senki. Ekkor történt meg az a nagy eset, hogy egy alkalmas pillanatban elcsenhettem a battisztzsebkendőjét.

Az ő édes terhétől összegyűrve maradt; a pamlagon, mikor Dobrádi Gusztó, a patikussegéd táncra kérte s én a drága zsákmányt azon gyűrötten sinkóftam el — ereklyéül.

En is kisértettem haza. Utközben pajkoságból elvette tőlem a botomat, s mikor a kiskapujukban visszaadta: a sötétben boldogan csókoltam meg a kezétől még meleg fogantyuját. Ez is volt az utolsó boldog percem.

Másnap vagy harmadnap egy szegedi úr érkezett, akivel ő a palicsi Anna-bálon ismerkedett össze, és az az úr elhozta magával az édesapját is. Nem lehetett a szándékát félremagyarázni.

Csak egy hétig remegtem aggódó kétség között: akkor megtörtént a jegyváltás s a szívem összetört.

Olyan jól van mégis megszerkesztve a testünknek ez a szerszáma, hogy a fenekén maradt még egy kis remény: valami véletlen, valami csuda megmenthet mindazonáltal. Hiszen megeshetik, hogy a vonat, amely azt az urat Szegedről elszállítja, összeütközik egy másikkal. Oh, ennyicskét igazán megtehetne érttem a gondviselés!

Gyakran meglátogatta a menyasszonyát az a cudar, de a vonatjárás nem tett kárt benne, én azonban nem akartam, nem meriem többé

a bálványommal találkozni. Csak estenden ögyelegetem a házuk tájékán s mindössze egyszer-kétszer láttam az árnyékát az ablak kárpitján elsubanni.

A menyegző délután esett meg s mig az öregeim a násznép között mulattak, én otthon elbucuszam az emlékeimtől: egy Maréchal Niel rózsától, amelyet a Virágregékkel préseltetett le, s attól a zsebkendőtl, amelyet ő — ő maga! — préselt össze. Egy levélkém is volt tőle, amelyben a helyesírásnak imádnivaló megvetésével kérte tőlem kölcsön a virágregéket. „Kedves Laci! Tompa virág regéit kérem külgye el ezen cselédel üdvözetel — Ilona.”

Az apám forgópisztolyát vittem el és két levelet tettem a zsebembe. Az egyikben arra kértem az édesanyámat, hogy azokkal az ereklyékkel együtt temessenek el, a másikban pedig lapidárisan ennyit írtam csak: „Ilona! Én a maga halottja vagyok.”

A szabadkai országut felé tartottam. Mélabusan szittam magamba a mi falunk porát, amelynél jobbízű por nem terem sehol és még egyszer módomb nyilott hallani a mi tornyunk harangjának a kongását. Nincs a világon több ilyen szép harangszó.

A kalvárián tőpörödött anyóka térdelt: az utolsó ember, akivel találkoztam. Egy szempillantásra tétozáztam, ne boruljak-e én is oda a kereszt elé? En érettem nem szenvedett a Magváltó: nekem magamnak kellett a keresztet viselnem, sietve osontam tovább.

ményei minden számítást kigúnyolnak. Annál több oka lehetne erre, mert az obstrukció *ultramontán karai*, melyek az első csatározásokban jelen voltak, a míg a katonai javaslatokról volt szó, óvatosan visszavonultak, a mióta az alkotmányról van szó, úgy, hogy az ezek által beapritott forró levest a Kossuth-párt egyedül kanalizhatja.

Ha a függetlenségi párt megmarad elhatározása mellett, akkor Magyarország kétségtelenül a legnehezebb krízis előtt áll. Mert nemcsak a miniszterium állása, hanem a képviselőház tekintélye és nemcsak ez, hanem az alkotmány maga van kockára téve.

Magyarországon többség és kisebbség a jelen órákban csekély kivétellel magyarokból áll. De mi lesz, ha a szlávok és románok milliói észre veszik a magyar országgyűlés gyengéit és a magyar ellenzék példáját egy magyarellenés ellenzék céljaira használják ki?

Ezek a nemzetiségek, ha egyszer ettek a tudás fájáról, nem maradnak többé politikai tétlenségben, a választási törvény nincs örök időkre biztosítva.

Apponyi és az indemnitási vita. A P. H. írja: Gróf Apponyi Albert, mint hírlík, szombaton fog az indemnitási vitában fölszólalni, miután holnap, csütörtökön, napirend előtti fölszólalások fogják az ülést kitölteni, pénteki napon pedig a nemes gróf — nem beszél. Apponyi beszédében ki fogja jelenteni, hogy az ő politikája semmit sem változott az obstrukciót ép úgy elítéli ma, mint elítélte négy év előtt. Ki fogja jelenteni, hogy amennyiben a függetlenségi párt a parlamentet az ex-lex állapotba behajtja, ő az elnöki állásról lemond s az ex-lex-es idő alatt a képviselőház tárgyalásaiban részt nem vesz. Ezáltal ugylátszik Apponyi szelid nyomást akar gyakorolni a szélbalkra, akik tényleg azon vannak, hogy Apponyi az elnöki széket el ne hagyja, egyrészt mert Apponyiról azt hiszik, hogy a katonai javaslatok kérdésében titkon velük tart, másrészt mert félnék Tallián és Dániel erőszakos elnökösödésétől, akik

A dülöton elkanyarodtam a Gát felé. Leültem a szélre és magam mellé helyeztem a pisztolyt. Kőrüléztem: sehol senki, hála Istennek. A partról egy pár béka cuppant a vízbe, amelyet fenéig láthatni. Egy csibor uszált benne és néhány pióca. A nád közül kihallatszott a vízek muzsikája s a hanyatló nap világában cik cakra táncoltak a szunyogok és fényeshátú legyek.

Elméláztam. Az életem eseményei sorra megújultak bennem s igazán szégyelleni való, hogy a halál révpartján nem jutott eszembe, milyen vigasztalan gyászt borítok azokra, akiknek én vagyok a legdrágább kincse. Nem az apám, nem az édesanyám körül jártak a gondolataim, az ő képével volt tele a szívem, a mely hallhatóan dobogott a semmivélétel kapuja előtt.

A huynó nap vörös tányérjára tekintettem — és egy szempillantás alatt esztendőkre való okosodtam.

Hát ugyan miért? Minden a régiben fog maradni. A békák, a csibor, a piócák tovább folytatják az uszállásukat, a nádas susogni fog, a szunyogok tovább zenélnék s a fényeshátú legyek zümmögni fognak, mint most.

Semmi, semmi sem fog a világban megváltozni. Is elutazik az esti vonattal és minden, de minden egyfélékép folyik tovább, akármi lesz én velem, éppen csak én nem leszek többé: igazán nem érdemes meghalnom.

Végigfutott rajtam a hideg s hirtelen talpra ugrottam.

semmikép sem engednék meg, hogy napirend előtti vitákat 2—3 napig elhúzzanak. Szóval Apponyi ismét *felre akar vonulni*, hogy politikai prestige-e érintetlen maradjon.

Távozó államtitkár. Beavatott politikai körökben arról beszélnek, hogy *Toepke Alfréd*, a pénzügyminiszterium egyik államtitkára állásától megválni készül, hogy a *Madarassy Pál* elhunytával megüresedett magyar alkormányzói állást az Osztrák-Magyar Banknál elfoglalja.

A tisztviselők fizetésrendezése. A képviselőház pénzügyi bizottsága f. hó 21-én délután fél 6 órakor a delegáció termében ülést tart. Tárgy: a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat jelentésének hitelesítése és a szolgálati ovadék megszüntetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Gotterhalte-botrány a képviselőház ülésén.

(A pécsi hadapródiskola dolgai.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, április 16.

A husvétli vakáció utáni első napot zajos parlamenti vita vezette be. A pécsi hadapródiskola dolgait hozta elő a szélsőbal és *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter válasza alatt viharos jeleneteket provokált az ellenzék harciasabb része.

Nem vitatható el azonban, hogy a nap szenzációja *Ivánka Oszkár* egy közbeszólása volt, a melyet *Fejérváry* egyes kijelentéseire tett. Végül is az elnök kénytelen volt *Fejérváry* beszéde közben *felüggeszteni az ülést*.

Ülés végén *Neményi Ambrus* előadó bemutatta az új *indemnitási javaslatot*, ennek tárgyalására azonban ma nem került a sor.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Az ülés megnyitása.)

Elnök: Tallián Béla, alelnök.
A kormány részéről jelen vannak: *Fejérváry Géza* báró, *Lukács László*, *Plosz Sándor* miniszterek.

Elnök megnyitván az ülést, bemutatja *Polonyi Géza* mandátumát és a kérvényeket.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Miután legutóbb a hadmentességi díjról szóló jelentést hiányosnak mondták, egy pótljen-

Végképp magamhoz tértem. Elszégyenülve emeltem fel a pisztolyt és ráfogtam a nádasra. A sárkánya csettent: de a pisztoly nem sült el.

Mind a hat töltés ki volt löve; csak az üres, rozsdás hüvelyek maradtak benne.

Elmosolyodtam: lám, az Isten is azt akarta, hogy így történjék.

Másnap reggel pedig, mikor a *Zsuzsi* a szobám ablaka alatt a cipőkkel vesződött, halom, hogy a ki bérest odahívta eszmecserezni az állapotjukon.

— Hol a pokolban kujtoroghatott az urfi? Nézd, hogy besározta a cipőit!

Mindezek pedig annál fogva jutottak most, tizenhét esztendő múltán eszembe, hogy tegnapelőtt Szegeden jártam és meglátogattam az Ilonkékat. A maradék-időmet nem tudtam másként agyonütni. Ott fogott ebédre és nagyon sajnálta, hogy az ura „el van utazva.” A stílisztika még most is gyöngye oldala, egyebekben azonban szépen meggyarapodott. Tokát is eresztett: alig mertem ráösmerni.

A gyerekek szörnyen neveletlenkedtek, az ebéd éppenséggel nem volt valami sikerült. Kedveskedett ugyan: toldásul — azt mondotta, hogy sajátkezűleg — hevenyészett káposztás kockát, de azzal is ki lehetne engem éheztetni Európából.

Már csak nagyon jól történt az tizenhét évnek előtte úgy, ahogy történt.

tést terjeszt be, a melyben a kérdéses öt millióról szóló kiadási tételek ki vannak mutatva, szolgáljon ez felvilágosításul. (Élénk helyeslés.)

(A pécsi botránny.)

Elnök jelenti, hogy a pécsi honvédhadapródiskola dolgában *Gáll Sándor*, *Papp Zoltán*, *Rátkay László* és *Okolicsányi László* a napirend előtt fel fognak szólalni. Egyben bejelenti, hogy *Fejérváry* honvédelmi miniszter nyilatkozni fog a napirend előtti vita után *Papp Zoltán*nak minapi ugyanebben a tárgyban be-terjesztett interpellációjára. (Helyeslés.)

Gáll Sándor: A katonai hatalom nálunk tultengésben van és még nagyobb baj, hogy a katonaság idegen tényező nálunk, maga a hadügy is teljesen idegen. Felhozta, hogy *Marosvásárhelyen* nagyszombaton a katonai zenekar a *Gotterhaltét* játszotta és két század katonaság volt készenlétben arra az esetre, ha a közönség tüntetne. Elmondja ezután a pécsi honvédhadapródiskolában március 15-én történeteket, úgy, a miként a lapokban megírva voltak. Azokat, a kik a *Gotterhaltét* énekelni nem akarták, egy horvát ifju jelentette fel. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Krasznay Ferenc: Hát a denúnciánst nem csapják el. (Zaj.)

Kubik Béla: Mi lesz a denúnciánssal? (Zaj.)

Fejérváry báró miniszter: Nem úgy volt az!

Gál Sándor: Magán uton arról értesült, hogy az iskolaparancsnok még március 15-ike előtt megmondta az ifjaknak, hogy a *Gotterhaltét* be kell tanulniok és a mikor a karmester azt mondta, hogy ily rövid idő alatt nem lehet azt a dalt betanulni, a parancsnok ráparancsolt. Felháborodással hallja, hogy kiutasítottak hazafias ifjakat egy magyar katonai iskolából. Megjegyzést ezekhez a dolgokhoz nem fűz egyelőre, mert elvárja a tényállás megvilágítását.

(A oszár parancsol.)

Okolicsányi László: Azt a tényt bebizonyítva látja, hogy a *Gotterhaltét* rákényszerítették az ifjakra. Lehet, hogy a honvédelmi miniszternek nincs érzéke erre, (Zaj.) de kérdi, mily jogon kényszerítik a magyar állampolgárok fiuit az osztrák himnusz eléneklésére?

Fejérváry Géza báró miniszter: A magyar királyé! (Nagy zaj a szélbalon.)

Kubik Béla: Nem igaz! Nem a magyar királyé!

Elnök csendet kér.

Babó Mihály: A magyar királyt a honvédelmi miniszter ne kompromittálja! (Zaj.)

Elnök csendet kér.

Babó Mihály: Utasítsa rendre a honvédelmi minisztert! (Zaj.)

Okolicsányi László: Arra tanítják az ifjakat, hogy a császár parancsait kell teljesíteniök, mert az fizeti az ifjakat, a katonákat. (Nagy zaj.)

Ugron Gábor: A császár pénzén? Ez hallatlan!

Beöthy Akos: Az ország pénzén miniszter ur és nem a császár pénzén!

Okolicsányi László: Felvilágosításokat kér a hadapródiskolában történetekről; addig pedig fenntartja véleményét.

(Mit tanulnak a kadétok?)

Papp Zoltán szemelvényeket mutat be a honvédhadapródiskolák tananyagáról. Felemlíti, hogy *Jellasics*ről azt tanítják, hogy válogatott hadsereggel jött az „elleneséges” országba. „Elleneséges” alatt Magyarországot értik. (Nagy zaj.) Azt tanítják továbbá, hogy *Jellasics* vitézül ellenállva, rendben vonult Bécs alá. (Nagy derűtség és zaj balról.) A magyar szabadságharcról az ifjak semmit sem tanulnak, hanem lázadásról. (Nagy zaj a balon.) A szabadságharcról szól és disztíngvál lázadás és forradalom között. Biztos tudomása van, hogy titkos rendelet van arról, hogy minden második városnap a *Gotterhaltét* kell énekelni. Ez nyilvánvaló hazaárulás és ezért vád alá kellene helyezni a honvédelmi minisztert. (Nagy zaj.)

Fejérváry br. miniszter: Hát tessék!

Papp Zoltán hallatlannak tartja, hogy a *Gotterhalte* miatt csapjanak ki magyar ifjakat. (Nagy zaj.)

Fejérváry báró miniszter: Nem e miatt csapták ki őket!

Papp Zoltán a bűnösök megbüntetését követeli és különösen annak a megbüntetését, a ki a sérelmes rendeletet kibocsátotta.

(Fejérváry br. válasza.)

Elnök: Miután Rátay és társai elállottak a szótól, a honvédelmi miniszter ur fog nyilatkozni és egyben válaszolni fog Papp Zoltán minapi interpellációjára. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Nem lehet! A házszabályokhoz szólunk.

Elnök kijelenti, hogy Ház a válasz megadásába belenyugodott az ülés elején.

Fejérváry br. miniszter: A szélsőbal szőröstől bőrdöstől meg akarja enni az egész véderőt, mielőtt még tudnák, mi történt.

Endrey Gyula: Miért nem cáfolta meg?

Fejérváry báró: Ha minden ujságban megjelent valótlan dolgot meg akarnának cáfolni, akkor külön cáfoló miniszteriumot kellene felállítani. (Zajos derűtség.) Két ifjut azért csaptak ki, mert nem állottak azon a magaslaton, a melyen a tiszteknek kell állniuk. A mikor a királyi néphimnusz kellett volna énekelniük.

Endrey: Micsoda az? Melyik királyé?

Fejérváry br.: Melyik királyé? A magyar királyé! (Zaj.)

Kubik Béla: Nem igaz! (Folytonos óriási zaj.)

Fejérváry br.: Miután az ifjak nem tudták a himnuszokat, az iskolaparancsnok intézkedett, hogy azokat megtanulják. A kicsapások azért történtek, mert az egyik kicsapott a Gotterhalte nem éneklése után ezt mondta:

— Urak! Irjunk Rakovszky képviselőnek, az elég véresszáju majd interpellálni fog.

A másik azt mondta:

— Ez már mégis disznóság, (Zajos éljenzés a szőlőben) hogy a Gotterhaltét kell énekelni és nem adnak kimenőt, hogy a szociális társaság gyűlésére mehezzünk. (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Ezt csakugyan nem lehet megengedni.

(Viháros jelenetek.)

Fejérváry báró: Azok, akik királyhimnuszot nem énekeltek, csak két-három napi elzárásra ítélték.

Papp Zoltán: Hát nem gyalázat ez?!

Endrey: Ez disznóság! (Zajos zaj.)

Ivánka Oszkár: Vagy magyarok vagyunk, vagy nem vagyunk magyarok! (Óriási zaj! zajos éljenzés a szőlőben.)

Felkiáltások: Eljen Ivánka Oszkár!

Fejérváry báró miniszter: Hajdan voltak olyan demonstrációk, hogy azt kiáltották: „Eljen Takács Zoltán!” (Óriási zaj a szőlőben.)

Kubik Béla: Utasítsa rendre az elnök a minisztert! Ez hallatlan!

Elnök csendet kér.

Kubik: Kit hasonlít fegyencekhez a miniszter? (Zaj.)

Kubik, Lengyel, Papp Endrey egyre kiabálnak és a padot verik.

Fejérváry báró: Aki katona akar lenni...

Ugron Gábor: Az legyen osztrák! Legyen osztrák! (Nagy zaj.)

Fejérváry báró... az tudjon fegyelmet. Csak két ifjut csaptak ki.

Felkiáltások: Miért?

Fejérváry báró: Mert politikailag izgattak! (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Mivel? Hogy izgattak?

Lovász Márton: Ami a „Magyarország”-ban volt, az mind igaz!

Fejérváry báró: Háromnegyed része nem igaz! A „Magyarország” kiküldött Pécsre egy embert, aki egyik szerkesztőségben azt mondta: Urak, adjanak adatokat nekem, akár igaz, akár nem igaz, nekem szenzáció kell! (Nagy zaj.) Az ilyen beszédekkel, mint a milyeneket a tulajdonos mondának, megmételtyezik az ifjuságot. (Óriási, percekig tartó zaj.)

Elnök többeket rendreutasít és végül az ülést felfüggesztí.

(Ha felapróznak is!)

Fejérváry Gáza báró honvédelmi miniszter a szünet után folytatta beszédét. Kijelentette, hogy előbbi szavaival senkit sem akart sérteni. Papp Zoltán minapi interpellációjára válasza a következő: Igaz, hogy a katonatiszteknek olyan értelmű rendeletet adott ki, hogy a „Gotterhalte” előadásaira ne menjenek a Magyar Színházba, ez pedig azért történt, mert a tiszteknek nem szabad olyan helyre menni, ahol esetleg tüntethetnek ellenük. (Helyeslés jobbról.)

Az ellenzék azon állítása, hogy a tizenhárom aradi vértanút a Gotterhalte hangjai mellett

végezték volna ki, teljesen valótlan. Megjegyezte még a miniszter, hogy a hadapródiskolában egyik vasárnap a Gotterhalte-t, másikon a Kölcsey himnuszot énekelik.

— Jó hazafi vagyok — ugymond — de királyomhoz hű és azért, mig én itt ülök, ha felapróznak is, énekelni fogják a hadapródiskolában a Gotterhalte-t.

Végül kérte választ tudomásul venni. (Zajos helyeslés jobbról.)

Lovász Márton felolvasta ama munkatársra nyilatkozatot, aki Pécsen járt és aki becsület-szavára kijelenti, hogy nem mondotta a miniszterrel neki tulajdonított szavakat.

Többen a házszabályokhoz szólnak és azt bizonyítják, hogy napirend előtti felszólalás szavazás tárgyát nem képezheti.

Elnök a szavazást holnapra halasztja.

(Az indemlítés.)

Neményi Ambrus előadó az ülés végén szak-szerű beszéd kíséretében beterjeszti az indemlítésre vonatkozó javaslatot.

Elnök a javaslat tárgyalását a holnapi ülés napirendjére tűzi ki, mire a zajos ülés véget ért.

Osztrák előörsök Albániában.

(A balkáni helyzet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

A Balkánon a helyzet a napokban javult, habár a bandák egyes helyeken még mindig garázdálkodnak. *Scserbina* orosz konzul halála Oroszország részéről nem idézte fel azokat a represszív intézkedéseket, amelyeket sokan vártak. Az orosz kormány ebben a kérdésben higgadtan viselkedik és úgy látszik, hogy a gyilkos halálos büntetésével meg lesz elégedve.

A macedón mozgalom, a *Berliner Tageblatt* szerint, még mindig erős és a lázadás is terjed. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán sok dologban nagy engedékenységet tanúsít, habár tanácsadói az ellenkezőt javasolják. Ugy látszik, a nagyhatalmak követői meggyőzték a szultánt a mostani állapotok tarthatatlanságáról.

A *Westminster Gazette*-ben „Diplomaticus” álnév alatt valaki igen érdekesen tárgyalja az albán kérdést. A cikk kiemeli Albánia nemzetközi jelentőségét s az osztrák-magyar és orosz érdekek közti ellentétet: „Ha Ausztria-Magyarország félszkelet meg magát Albániában, írja *Diplomaticus*, s Vullonából második Bizertát csinálnának, ez Oroszországra nézve azt jelentené, hogy elvesztené a Balkán-félszigeten lévő minden politikai és kereskedelmi befolyását. Viszont Albánia Ausztria-Magyarországra nézve szükséges etappe a Közép- és Aegei tengerhez való jutásában. Az Adria mellékén a kereskedelmi tulsúly máris Ausztria-Magyarországnak s ezért nem tűrheti meg, hogy a házához való kulcs egy más hatalom zsebében legyen.

Albánia diplomáciai történelme nem egyéb, mint Ausztria-Magyarország sikereinek a folytonos láncolata. Az osztrák magyar előörsök már albán földön állnak — írja tovább — s az albánok maguk is rájöttek arra, hogy Ausztria-Magyarországban jövődj szuverénjuket, tekinték. A vasutak, a posta, a tengeri rendőrség s a parti kereskedelem nagyobb része is már osztrák s Oroszország is elismerte hallgatóság Ausztria-Magyarországnak azt a jogát, hogy a nyugati Balkánon ő tartsa fenn a rendet. Az az ígéret, melyet Oroszország 1900-ban Ausztria-Magyarországtól kicsikart, hogy t. i. az albániai status quót nem fogja megszorítani, nem akadályozta meg Oroszországot abban, hogy campagnet ne indítson agresszív igényeinek az érdekében. Ha kitörésre kerülne a dolog, Ausztria-Magyarországnak, minden ígérete dacára, *intervenálnia kellene s az nemzet-*

közi zavarokra vezetne. Hogy ez minő természetű lenne, azt nehéz előre látni, de valószínű hogy a szövetségek újra alakulnának.

Ha Albániában anarchia törne ki, *Diplomaticus* azt ajánlja erre az esetre, hogy idegen hatalom okkupálja Albániát s ne Törökország. E tekintetben Oroszország és Ausztria-Magyarország közt nem is lehet összehasonlítás, mert az utóbbi Boszniában és Hercegovinában is megmutatta hogy Törökország ez elpusztított részből mily paradicsomot tudott teremteni. Diplomáciájának a sikere, kereskedőinek vállalkozó kedve, adminisztrátorainak csodálatos képessége s mindenekelőtt az a szilárd magatartása, melylyel az albánok bizalmát megnyerte. Ausztria-Magyarországnak jogot ad arra, hogy az albánoknak szuverénje legyen. Oroszországnak kifogásait — mondja *Diplomaticus* — könnyen le lehetne csendesíteni holmi kereskedelmi engedményekkel.

TÁVIRATOK.

A dán trónörökös Bécsben.

Bécs, április 16. A dán trónörökös ma reggel gyermekeivel ideérkezett. Megérkezésekor *Ahlefeldt* dán követ és neje üdvözölte a trónörökös párt. A trónörökös és családja egy hétig marad itt, azután Sopronba megy.

Az osztrák honvédség köréből.

Bécs, április 16. A hivatalos lap közlése szerint a király *Parmann* altábornagyot, a hadsereg lövésiskolájának felügyelőjét és a törzstisztjelöltek vizsgáló bizottságának elnökét az osztrák honvédség helyettes főparancsnokává nevezte ki.

Loubet utja.

Algir, április 16. A tegnapi fogadás alkalmával az algiri érsek bemutatta *Loubet* elnöknek az algiri papságot, utalva az algiri papok ragaszkodására, akik közül sokan övéiktől távol kötelességük áldozataiként meghaltak. *Loubet* elnök válaszában gratulált az algiri papságnak ahoz, hogy noha távol áll a politikai küzdelmektől, mégis legbensőbbben résztvesz a köztársaság felvirágoztatásában. A kereskedők küldöttségének vezetője sajnálkozását fejezte ki, hogy az elnök oldalán nem láthatja *Revoil* kormányzót is, akinek a gyarmathoz való ragaszkodását és hű, bátor republikánus érzelmeit magasztalva kiemelte s akinek varatlan elbocsátása méltán nagy izgatottságot okozott.

Kereskedők az órarend ellen.

(Értekezlet a tanonciskola ügyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Az aradi kereskedő tanonciskola ügyében népes értekezletet tartott az *Aradi Kereskedők Köre* ma este *Tedeschi* Viktor elnöklésével, a melyen részt vett *Millig* József iskolafelügyelő és *Kovács* Vince, a kereskedő-tanonciskola igazgatója is.

Tedeschi Viktor elnök az értekezletet megnyitva üdvözölte *Millig* Józsefet és *Kovács* Vincét, a kiknek jóakarátát kérte az értekezlet céljára nézve. Majd előadja a körhöz intézett kérelmet; a kereskedőkre nézve kellemetlen helyzetet teremt az, hogy valamennyi tanoncaikat egy időben, egyszerre kell a tanonciskolába bocsátaniok. Kérte, hogy lehetőleg ajánljanak módozatot, a melyek mellett a tanulók egyes csoportjal más-más időben látogathassák az iskolát. Ezt nem csupán a kereskedőknek, de magának az oktatásnak érdeke is kívánja.

Millig József szólalt föl a kérdéshez, mint a tanonciskolának a megalakulás óta tanára s hosszú időn át volt igazgatója. Azt hiszi, a kereskedők kérdése teljesíthető lesz, csak azt ne kérik, hogy a tanoncokat a szakmák szerint

válasszák ketté, mert ez kivihetetlen, továbbá azt se, hogy vasárnap tanítsanak, mert ezt a felsőbb hatóság semmi szín alatt se fogja megengedni. Azzal is számoljanak, hogy a tanoncoktatás költségeit a város nem emelheti.

Kovács Vince a maga és a kereskedő-tanonc iskola tanári kara nevében örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a kereskedők érdeklődéssel viseltetnek az iskola iránt. A maga részéről még két körülmény figyelembe vételét ajánlja: hogy az iskola a polgári iskolában van elhelyezve s számolni kell annak órarendjével; a másik, hogy öt óra után már nem lehet tanítani, mert akkor az iparos tanonc-iskola órái következnek.

Millig József iskolafelügyelő fölveti az eszméjét annak, hogy az iskola hetenként öt napon át tartana; ekép a tanoncoknak mindig csak fele lenne elfoglalva.

Hosszabb vita után, a melynek során a jelenlegi tanoncoktatás bajait is behatóan tárgyalták, elhatározták, hogy megkeresik a tanonciskola tanári testületét, hogy dolgozzon ki oly órabeosztást, a mely mellett a tanoncok osztályok szerint fölváltva látogathassák az iskolát; ezt az órabeosztást a tanári kar megküldi az Aradi Kereskedők Körének, a mely annak alapján megkeresést intéz a kereskedő tanonciskola felügyelő-bizottságához.

Egyben elhatározták, hogy a kapitányi hivatal, mint iparhatóságot felkéri, hogy a kereskedő tanoncok felszabadító vizsgáin a kereskedő-tanonc-iskola igazgatója is jelen lehessen.

Államcsiny után.

(Beszélgetés a szerb királlyal.)

Arad, április 16.

Sándor szerb király fogadta tegnapelőtt a „Frankfurter Zeitung“ belgrádi munkatársát, s igen érdekes nyilatkozatokot tett a beszélgetés során a macedón-kérdésről és a minapi szerb államcsinyről. Az érdekes beszélgetést a következőkben ismertetjük:

Sándor király mindenekelőtt a Szerbiával határos török országrészek helyzetéről nyilatkozott és sajnálta, hogy Európában az emberek a bolgár agitáció következtében csaknem kizárólag Macedóniával foglalkoznak s a legujabb időkig csak igen kevésbé törődtek O-Szerbiával, ahol a keresztényeknek az albán nyomás folytán sokkal rosszabb helyzetük van. Kijelentette, hogy ellene van Macedónia autonómiájának, mert ez a terület nem tekinthető sem töröknek, sem etnografiai, sem kulturális egységnek, s a rajta lakó népek nem férnek meg egymással békében. Szerbia továbbra is lojálisan fog viselkedni a macedóniai kérdésben; először azért, mert az, aki az erőszakos megoldást előidézné, szörnyű felelősséget vállalna magára, s másodsor azért, mert Szerbia kilátásai csak javulhatnak, minél tovább vár Szerbia nyugodtan.

Átérve a Szerbiában legutóbb történt eseményekre, Sándor király a radikálisokat tette felelőssé az alkotmányváltoztatásért. Ő tulajdonképpen nem ellensége a radikálisoknak, mint édes atya volt, s házassága után bevonta a radikálisokat, akik azelőtt el voltak nyomva, a kormányzásba, azt remélvén, hogy szűk párt-szemponjtjukat feladják és e helyett helyesebb államférfiúi politikát fognak követni. De reményében csalódott, mert a radikálisok arra használták fel belolyásukat, hogy a más pártbeliek szűkkeblű kizárásával saját hatalmi állásukat biztosítsák.

A legeszszerűbb és az országra legveszedelmesebb dolog volt azonban az, hogy a szenátus is teljesen a radikálisok szekerét tolt. Mert ha a szenátus, amelynek az a hivatása, hogy a politikában a konzervatív elemet képviselje, szintén radikális organummá válik, akkor karrikaturává lesz és a szkupstina mellett teljesen fölösleges. Ezért kellett azokat a törvényeket, amelyeket a radikálisok hoztak az alkotmány alapján, eltörölni s visszaállítani azt

az állapotot, amely az alkotmány kihirdetése napján volt az országban. Később majd fontolóra lehet venni, mi volt jó ezekben a törvényekben s ezt a részt meg lehet tartani.

A radikális politikuskokat elvileg nem szándékszik kizárni a király a kormányzásból. A közeljövőben azonban valószínűleg főképp a liberálisokkal kell majd kormányozni, talán a haladó párti elemek bevonulásával.

Visszának bizonyult a szkupstina-választásoknál eddig követett választási mód is: a golyókkal való szavazás, amelyet az analfabéták érdekében hoztak be. Ez lehetővé tette, hogy a radikálisok a maguk hivatástudatát a kamarába. Ezen változtatni kell valószínűleg. Még pedig nem a titkos szavazást fogják eltörölni; hanem behozzák a szavazólapok rendszerét.

MULATSÁGOK

(=) Az első nyári multság. A József főherceg védnöksége alatt álló állami alkalmazottak egyesülete özvegyeik és árváik felségélyezésére május hó 2-án, a városliget nagytermében táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor, vége kivilágos kivirradtkor. Belépti díj: személynként 1 kor. 20 fill., családjegy 2 kor. 40 fillér.

A pécsi riport.

(A Gotterhalte és a Magyarország.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 16

A képviselőház mai ülésén élénk feltűnést keltett Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek a pécsi hadapródiskola ismert dolgaira tett egy kijelentése. Abból indult ki a miniszter, hogy a lapok nem egészen úgy irták meg a Gotterhalte esetét, a mint történt. Az intézetből csak két ifjút csaptak ki s ezeket sem azért, mert nem énekelték a Gotterhalte-t, hanem azért, mert politikailag izgattak.

— A mi a Magyarországban erről meg volt írva, az mind igaz, — szólott közbe Lovász Márton képviselő, a ki egyuttal szerkesztője is az említett lapnak.

— Háromnegyed része sem igaz! — felelt élesen a miniszter.

Elmondotta azután, hogy a M-g leküldötte egyik munkatársát Pécsre s mikor ez a munkatárs oda megérkezett, egyik helyi lap szerkesztőségéhez így köszöntött be:

— Urak, adjanak adatokat nekem. Akár igaz, akár nem igaz, nekem szenzáció kell!

A miniszter folytatta beszédét, e közben aztán olyan kavarodás támadt, hogy Tallián Béla elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Mikor a vihar elült s az ülés újból megnyílt, a miniszter ismét szólni kezdett és — mint az országgyűlési tudósításunkban olvasható — rendkívül önérzetes kijelentésekkel zárta be szavait.

A miniszter után nyomban felállott Lovász Márton, hogy reflektáljon a lapjára tett megjegyzésre. Felolvasta Pécssett járt munkatársa nyilatkozatát, melyben az illető újságíró becsületességére kijelenti, hogy nem mondotta a minisztertől neki tulajdonított szavakat.

Mint tudósítónk táviratozza, erről a nyilatkozatról még a mai nap folyamán értesült Várady Ferenc, a Pécsi Napló helyettes szerkesztője, ki a dolgok mibenállásáról sürgönyileg informálta a budapesti lapokat.

Reflektálva Lovász felszólalására és az említett nyilatkozatra, melyet Hervay Frigyes, a M-g munkatársa irt alá: a Pécsi Napló még három munkatársára hivatkozik Várady és kijelenti, hogy Hervay, mikor az ő szerkesztőségükben megjelent, ezeket mondotta:

— Engem Holló Lajos ur azzal az utasítással küldött ide, hogy legyen botrány, ha nincs...

Távozása előtt megkérte Hervay Lenkey Lajost, a Pécsi Napló felelős szerkesztőjét, hogy ne demantálja Budapestre küldendő tudósításait.

Igy áll egyelőre ez a bonyolult hírlapi ügy, melyben előreláthatólag még egy sereg nyilatkozat fog megszületni.

A trón és a jövő.

(Müncheni cikk a magyarokról. — A kiegyezés veszedelmében. — Ferenc Ferdinánd és a királyi hatalom. — Magyar nyelv, nemzeti vívmányok. — A közös hadsereg.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 16

A müncheni Allgemeine Zeitung mai számában egy bécsi levelet közöl, a mely kinos feltűnést fog kelteni Magyarországon. A cikk a magyar politikai helyzettel, a trónnal és a jövő kérdéseivel foglalkozik, melyekről igen sötét képet tár föl s nyilvánvaló tévedéseket kever bele. A nélkül, hogy az egyébként érdekes cikkhez kommentárt fűznének, itt adjuk annak tartalmát:

Magyarországon — mondja a müncheni lap — most az 1867-iki kiegyezés szellemét készülnek kivégezni. E kiegyezés szelleme az, hogy a korona a magyar fajra ruházta az ország sorsát, intéző hatalmat s a nemzetiségeket egészen mellőzte.

Ezt a kizárólagos hatalmat pedig azért adta a magyar fajnak, hogy ennek ellenében támogassa a monarchia nagyhatalmi politikáját s a közös hadsereget minden erejével. Ez volt a paktum Magyarország és a Habsburgok között, de ezt most Magyarország meg akarja szegni.

Igaz, hogy a parlamentben a kormány-párt élén Széll Kálmán, hű az 1867-iki paktumhoz s óva inti az országot, hogy azt meg ne szegje, mert ennek következményei beláthatatlanok. De a közvélemény nincs a kormány pártján, a magyar faj a paktumot meg akarja szegni.

Mi ennek az oka? Az, hogy Magyarországon elterjedt az a hit, hogy Ferenc Ferdinánd mihelyt trónra kerül, lefogja magáról rázni az 1867-iki kiegyezés kényszerét, nem fogja tűrni a királyi hatalmának a kiegyezés által való megszorítását s a magyar faj hegemoniáját az ország nemzeti ségeinek segítségével megtöri.

A jövőnek ezen mindent leromboló politikája ellen küzdenek a magyar ultrák. Hogy a harcra kellőleg előkészülhessenek, ki akarják irtani a német nyelvet a magyarországi katonaságnál s a tiszteket magyar szellemben nevelni. Amíg Ferenc József él, ezt kivihetőnek tartják, de új király idejében a nemzeti vívmányok dolgában csak veszihetnek.

A szabadelvű párt ennek ellenében most is a kiegyezés szellemének hive. Azt hirdeti, hogy a magyar faj éppen úgy, mint 48-ban és később, elég erős így is az ellene intézendő támadások visszaverésére. Nem kell ehez magyar nyelvű hadsereg, hiszen 1848-ban sem volt. Ellenben respektálni kell a paktumot s a béke és öntudat politikájával fejleszteni a magyar fajt.

A jelenleg folyó parlamenti küzdelemben tehát — így fejezi be a levelet a német lap — sokkal magasabb érdekekről van tehát szó, mint a 25,000 új regrutáról. A kiegyezés, a magyar faj hegemoniája, a trón és a jövő kérdései izgatják Magyarországon a kedélyeket.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Nóra, színmű. Márkus Emília és Ujházy Ede vendégfelleptével. (Páros bérletszűnet.)
Szombat: Folt, amely tisztít, dráma. Márkus Emília vendégfelleptével. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Ferdinand, dráma. Márkus Emília vendégfelleptével. (Páratlan bérlet.)

Cifra nyomoruság.

— Ujházy Ede vendégjátéka. —

A közönség sohasem marad el a színházból akkor, mikor a színlap valódi műélvezetet ígér. Bizonyosága annak az, hogy ma, amikor Ujházy mint Csoma Bálint, Zilahy, mint Mádi Simi léptek fel Csiky Gergelynek Cifra nyomoruságában, még a zenekart is ki kellett írítani, hogy helyet szorítsanak az igaz művészet tisztelőinek.

Ujháznak valóságos kabinet alakítása az 1 frt 20 kros diurnista, aki a nyomoruságában sem veszi el az akasztófa-humorját. A természetesség, a közvetlenség benne találja legkitűnőbb képviselőjét a magyar színpadon. Minden egyes szava, minden mozdulata annak az egyéniségé, akit a színműíró képzeletében megalkotott. Az ő művészetének titka, hogy nemcsak a kitűnő maszk állítja elé a diurnistát, hanem a szónak kiejtése, a szót kísérő gestus, a járás-kelés mind együttvéve alkotja meg az egész egyéniséget teljes hűséggel, igazsággal és természetességgel.

Ugyanezek a művészi kvalifikációk vannak meg Zilahyban, kinek Mádi Simija ép oly magas művészi nívón áll, mint Ujháznak Csoma Bálintja. E két művésznak együttes fellépése valósággal nemzetivé avatja a mi színpadunkat, amelyen ugyancsak a művészi szellem uralkodik mint a főváros színpadán. A közönség, mely a Cifra nyomoruságot annyiszor látta színpadunkon, oly érdeklődéssel kísérte az előadást, mintha ma lett volna a darab premierje; a hangulat kitűnő volt, hangos nevetés hangzott fel, valahányszor e két művésznak jelenete volt, mert hisz a szerepek komikuma hatalmasan nyilatkozott meg az ő játékokban.

Könnyű volt a környezetnek ebben a keretben játszani, mert e két művész magával ragadta a többit és jelentőssé vált a legkisebb szerep, valahányszor Csoma bácsival vagy Mádi Simival volt a színpadon dolga. Igen ügyes leánya Gőz Aranka, aki mindenkor szimpatikus a megjelenésben, distingvált a játékában.

A remek előadást a közönség zajosan megtapsolta, ami a két művészen kívül a rendezésnek is fő érdemét képezi.

Carolus.

* Márkus Emília, a budapesti Nemzeti Színház művésznője holnap a déli gyorsvonattal érkezik városunkba. Egyenesen a színházhoz hajt, hol a próbát rögtön megkezdi. A művésznő első fellépése Ibsen társadalmi színműve, Nóra címszerepe lesz, melyben Ujházy Edevel együtt játszik.

* Folt, amely tisztít. Márkus Emília második fellépése a Folt, amely tisztít színműben lesz. Ezen előadásban fogják bemutatni azt a mesésen pazar új díszletet, mely a színpadon ki volt állítva és amelyet a közönség a kellemetlen idő beálltával nem nézhetett meg. A Vég István díszletfestő által saját kompozíciója után készült szecessziós szoba valósággal látványosság számba megy, melyhez hasonló még nem mutattak be az aradi színpadon.

* Ismerős színésznőről. Parlagi Kornélia és Haller Irma, az aradi színtársulat volt énekesnői, tegnap mutatkoztak be a nagyváradi Szigligeti Színházban a Kis szökevényben. Egyik ottani lap így ír róluk: A címszerepet

Haller Irma játszta, akinek tegnap alkalma nyílott képességeit bemutatni. Kvalitások színésznő, bár a hangja nem tartozik a legelső kvalitások közé. De kicsiny, azonban nem kellemetlen hangjával igen jól tud bánni; s a mi fontos: szép, feketehajú, feketeszemű, fejcskájában igen sok értelmesség van, s ezt az intelligenciát, öletességet beleönti az énekébe, a játékába s megfogja vele a hallgatót, a néző figyelmét, rokonszenvét. Parlagi Kornélia, aki az utcai énekesnőt játszotta, megerősített abban a vélekedésünkben, hogy igen jó akvizíció, aki tegnap is behízelgően énekelt és fűgőn, pikánsan, de még is decensül táncolt.

* Primadonna háboru. A budapesti Népszínház primadonna háboruja lassanként befejeződik. Porzolt igazgató a színház tagjaival tegnap délután megjelent Pálmai Ilka lakásán, ahol próbát tartottak Weinberger Károly „Hektor kisasszony” című operettjéből. A művésznő a címszerepre készül, amelyet eredetileg Küry Klárának szántak. A színház legutóbbi kommunikéi szerint a „Kínai mézeshetek” premiérjét bizonytalan időre elhalasztották; ezzel szemben azt beszélük, hogy a darab színre sem kerül ebben a szezonban, Küry Klára pedig a jövő ősszel otthagyja a Népszínházat és egy másik fővárosi színházhoz szerződik. A Népszínház e miatt már tárgyalásokat is folytat Szoyer Ilonkával, az Operaház fiatal művésznőjével.

* A pozsonyi színház deficitje. A pozsonyi magyar színészet lefolyt évadjaszomoruan végződött, a mennyiben huszonkétezer korona deficitet volt kénytelen kimutatni. A legszomorubb jelenség azonban az, hogy a jóval gyöngébb német színtársulatnak estéről-estére tüntetőleg nagy közönsége van.

* Még egy új színház. Ugy halljuk, hogy Komjáthy János színigazgató színházat nyit a fővárosban. E hír szerint Komjáthy megvette a király-utcai Rémi-mulatot és színházzá alakítja át. Rudnay Béla főkapitány állítólag már ki is adta Komjáthy János részére a játszási engedély-okiratot.

* A Zenélő Magyarország idei évfolyamának 8-ik füzetes érdekes és divatos zeneújdonosságokkal jelent meg. A legkedveltebb zongora zeneműújdonosságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműújdonosságokat, a mi az év leforgása alatt megjelenik, havonta kétszer, mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizetheti 6 füzetre 8 koronával a „Zenélő Magyarország”, (Klökner Ede) kiadóhivatalában Budapesten, József körút 22-24., a honnan érdeklődőknek mutatványfüzetet ingyen és bérmentve küldenek.

A szalmapapirgyár büze.

(A kormány kiküldötteinek véleménye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Az aradi szalmapapirgyár büze ügyében egy fél esztendeje várt, kíváncsian lesét szakvélemény, a melyben a büztől megszabadító messiást várják, a legközelebbi napokban Aradon lesz.

Lukácsy Lajos törvényhatósági bizottsági tag ugyanis a város legutóbbi közgyűléséről szóló tudósításokat megküldte a kereskedelemügyi és a belügyminisztérium szakértőinek Gerster Miklós iparfelügyelőnek és Frank Odön dr. közegészségügyi felügyelőnek. Egyben tudatta velük, hogy Aradon mozgalom folyik az irányban, ha rövid időn belül orvoslást nem kapnak, a polgárság fölkeri Salacz Gyula orsz. képviselőt, hogy a büzt a parlamentben interpelláció tárgyává tegye.

A címzettek közül Frank Odön dr. közegészségügyi felügyelő válaszolt Lukácsy Lajosnak, a ki ma vette kézhez a levelet.

Ebben tudatja Frank dr., hogy az újság-cikket megkapta és hogy a szalmapapirgyár büze ügyében a szakvéleményt már elküldötték

Aradra. „Remélem, folytatja, hogy oly eljárást ajánlunk, a mely meg fogja szüntetni a büzt.”

A szakvélemény máig még nem érkezett a városhoz, valószínű, hogy holnap, vagy a legközelebbi napokban érkezik meg, s akkor megtudja a város, hogy mi módon szabadul meg az állandó kellemetlenségtől.

Főlemlítésre érdemes dolog: több mint egy esztendeje, hogy a szalmapapirgyár büze ellen az akció megindult. Tavaly, április hó 9-én tartották meg az első helyszíni szemlét a szalmapapirgyárban, a melyet több követett, a míg végre a kormány küldött le szakértőket s azoknak szakvéleménye — valahára — leérkezett. Hogy ez a szakvélemény be fogja fejezni a rossz illatu tengeri kigyót: megváltik.

Vitrioldráma a fővárosban.

(A megcsalt feleség merénylete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 16.

Ma kora reggel veszedelmes vitrioldráma játszódott le Budapesten a Lujza-utca 15. sz. házában. Itt lakik Lorf Mihály szerelő és bádósoség a feleségével, Bartos Máriával. Két év előtt keltek egybe s boldog családi életet éltek, dacára annak, hogy a férj csak 23 éves, az asszony pedig 30.

A békesség azonban megzavarodott, a mikor hozzájuk költözött Holyka Miklós kocsis fiatal, csinos feleségével. Lorf csakhamar udvarolni kezdett Holykának, amit azonban észrevett Lorné és szemrehányásokat tett csapodár férjének.

— Mindent tudok, — mondotta. — Te Holykánéval szüröd össze a levét. Ha még egyszer azt hallom, hogy veszel neki valamit, vagy együtt látlak vele, letöröm a derekad.

— Már pedig én azt teszem, amit akarok. Azt szeretem, akit akarok, — felelt dacosan a férj.

Lorné még aznap szólt Holyka Miklósnak. Elmondta, hogy asszonya és az ő férje bűnös viszonyt folytatnak. Holyka nyomban kérdőre vonta feleségét, aki tagadta, hogy neki viszonya lenne Lorffal. Holyka azonban nem hitt az asszonynak és egyszerűen elkergette őt a háztól.

Ha Lorné az hitte, hogy az elkergetett Holykáné már nem veszedelmes reá nézve, akkor nagyon csalódott. Lorf Mihály most még inkább a menyecske után járt, s nap-nap után találkoztak. A felesége előtt nem is titkolódzott nagyon.

Lorné husvét előtt néhány nappal megint szemrehányásokkal illette az urát, aki meguntván a folytonos siránkozást, kifakadt:

— Tudod mit? Váljunk el! Én huszonhárom éves vagyok, te harminc. Nem illünk össze és nem is szeretlek. Vén asszony vagy már hozzám. A Holykánét szeretem.

A szerencsétlen asszony szívében ekkor született meg a szörnyű terv eszméje, hogy megölje az urát.

A házában lakó Stefkó Juliannának elmondta, hogy meg fogja ölni az urát. Borotvát vett s azt a párnája alá rejtette, hogy álmában a férje nyakát elvágja vele. Stefkó Julianna azonban nem őrizte meg a titkot, elmondotta másoknak is. Husvét előtt való estén a házbeliek berontottak Lorfék lakásába és a borotvát a párna alól kivették.

Hétfőn Lorf Mihály Székesfehérvárra utazott, ahonnan tegnap délután érkezett vissza. A felesége igen szívesen fogadta s jó vacsorát adott neki. Azután lefeküdtek.

Ma reggel hét óra után óriási láрма verte fel a házat. Lorné ziliált hajjal, kezében véres

kézzel rohant ki a lakásából az utcára s eltűnt a Teleki-tér környékén:

— *Megölttem az uram!* — kiabálta.

A házbeliak Lurfék lakásába siettek. Ott feküdt a padlón Lurf Mihály vértócsában. Fejéből patakzott a vér s arcán, mellén és kezén borzasztó égési sebek voltak. Mellette egy üveg hevert félig tele *vitriollal*. A másik fele a szerencsétlen ember testén ömlött széjjel.

Mihamar eljöttek a mentők, akik a halálal küzdő embert elvitték a Rókusba. Lurf Mihály egy ideig eszméletlenül volt s elmondta, hogy felesége álmában támadt rá. *Előbb késsel szurt a fejébe, aztán vitriollal leöntötte.*

Lurf Mihályné egyenesen a kerületi rendőrkapitányságra ment, ahol *Saly* rendőrtanácsosnál jelentkezett. Elmondta, hogy meg akara ölni az urát, mert ez megcsalta őt. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

SPORT.

+ **Főhercegi vadászat** A velencei tavon, a mely bővelkedik szárnyas vízivadban, a napokban sikerült vadászatok voltak, amelyeken *József Agost* főherceg is részt vett. Az idő kedvezett a vadásztársaságnak s így várakozáson felül 9191 darab különféle szárnyas vízivad került terítékre a hét napig tartó vadászat alatt. A napi átlag meghaladja az 1300-at. Legtöbb vadat április 4-én lőtték, mikor *József Agost* főherceg is részt vett a vadászatban. Aznap terítékre került 1639 darab, melyből a főherceg 161 darabot lőtt. A házigazdai tisztet *Meszlény Benedek* és *Pál* teljesítette magyaros vendégszeretettel.

A király Aradmegyében.

(Hadgyakorlatok Radna-Lippa vidékén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Ez év őszén nagy események színhelye lesz Radna-Lippa és környéke. A mint már több ízben jeleztük, s most határozott formában közölhetjük: itt fogják tartani az ideai királygyakorlatokat, a melyeken az *uralkodón* kívül a *trónörökös* is részt vesz.

A dolog már annyira befejezett, hogy megkezdték arra az előkészületeket is.

Sztankovits Miklós aradi Máv. üzletvezető, a vezérkarnak egy előkelő tisztje és egy vegyes bizottság e célból ma Lippára utazott, hogy a királygyakorlatok megtartására az előkészületeket megtegyék.

A király *Zselénszki* Róbert gróf *temesújfalusi* kastélyában fog lakni. A kastély renoválását már megkezdték, parkot építenek hozzá, sőt már meg is rendelték a butorokat azon lakosztályok részére, a melyekben a király tartózkodni fog.

A gyakorlatokon részt vesz *Ferenc Ferdinánd* trónörökös is, aki a *radnai ferencrendiek sárdájában* lesz elszállásolva.

A királygyakorlatokra való tekintettel, a mária-radnai vasuti állomáson nagyszabású átalakításokat tesznek, a melyeknek munkálatait már megkezdték. Bevezetik az ugynevezett blokk-rendszerű váltókat és egy toronyszerű épületet emelnek a váltók kezelésére.

Sztankovits Miklós üzletvezető és a vele volt bizottság Lippára érkezésük után kocsin *Temes-Ujfalura* hajtottak, s ott a kastély környékét megtekintették.

A lippai vidék kiválóan alkalmas hadgyakorlatok céljaira s hadtest-gyakorlatokat több ízben tartottak rajta. Az ideai királygyakorlatokon a *temesvári 7. és a nagy-szebeni 12.* hadtesthez tartozó csapatok fognak részt venni.

A királygyakorlatokról hivatalos értesítést se a katonai, se a közigazgatási hatóságok nem kaptak, de a megkezdett előkészületek és az azok kapcsán érkezett hírek alapján most már bizonyos dolog, hogy a királygyakorlatokat, az esztendő legnagyobb katonai eseményét *Arad* és *Temes megye* területén tartják meg.

TANÜGY.

(—) **Uj országos tanító-egylet.** *Debrecenből* jelentik: Az alföldi vármegyék és Debrecen város közel száz izraelita tanítója ma megalakította az Országos Izraelita Tanító Egyesületet. Az egyesület célja az erkölcsi, anyagi és tanügyi érdekek megóvása és a zsidóságnak hazafias szellemben való nevelése. Az egyesület elnöke *Kuthy Zsigmond* lett. Az alakuló ülés után banket volt, melyen *Lippe József* Wlasics miniszterre emelte poharát.

Véres tüntetések Zágrábban.

(Külföldi hang a zavargásokról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 16

Zágrábban ugyilátszik nem akarnak véget érni az utcai tüntetések, amelyeket az ottani diákok vezetnek a magyar államiság megsértésére. Ma ismét nagyobb utcai demonstrációk színhelye volt a horvát főváros s a tüntetők nemcsak erőszakkal, de fortélyllyal is igyekeztek megghusítani a rendőrség közbelépését. Ez részben sikerült is nekik, de eredményes volt az erőszakosságuk is, amennyiben két elfogott társukat az ezekre tett *bilincsek elfűrészelése* által sikerült a rendőrség kezei közül kimenteniük.

A mai tüntetések lefolyásáról tudósítók a következőket táviratozza:

Zágrábban ma az egész napon utcai tüntetések folytak. A tüntetők taktikával vezették föltre a rendőrséget, így lehetett a demonstráció heves és eredményes. A tüntetők fortélyja az volt, hogy a *Margarethen-strassén* nagyobb csoportot vonultattak végig, s ez horvát nemzeti dalokat énekelt. A rendőrség az éneklő tüntetők szétverésére nagyobb őrséggel kivomult, ezalatt pedig a város másik részében megkezdték a tulajdonképeni demonstrációt.

Egy másik, nagyobb csapat tüntető mállóutcákon járt, a magyarokat szüntelenül *ab-cugolva* s mikor ezek a *jegyiroda* elé értek, *leszedték annak magyar feliratu tábláit*. Innen az állomás-épülethez vonult a néptömeg s ennek ablakait egytől-egyig kövekkel bevették. A kődobálás itt akkora mérvet öltött, hogy a közlekedés a pályaudvar körül étvészélyes volt. Ebben az időben futott be a zágrábi pályaházhoz a bródi személyvonat, ennek utasai is a mállóutcákon menekültek a tüntetők köveivel elől.

A rendőrség csak későn érkezett meg az állomáshoz, jövetelükre azonban a tüntetők megfutottak. Egy éjjel érkezett távirat jelenti, hogy a tüntetések az éjszaka folyamán *vérengzéssé* fajultak. Több összeütközés volt a rendőrséggel, amely kénytelen volt fegyvert használni. A harcban *egy munkás karját* több elvágta *egy rendőr kardja*, egy utasnak pedig arcát sebesítették meg a tüntetők.

A rendőrök két egyént elfogtak s ezekre bilincseket alkalmaztak. A tüntetők azonban kiszabadították társukat a rendőrök kezei közül s a bilincseket elfűrészeltek.

Érdekes kommentárokkal kíséri a „Grazer Tagespost” című lap a legutóbbi zágrábi zavargásokat. Elmondja, hogy a magyar állam a horvát vasutakat magánvállalkozásnak tekinti, és ebből a felfogásból meríti azt a jogot, hogy

horvát nyelv helyett a magyar-horvát nyelvet alkalmazza. Az ilyen kétnyelvű feliratok adtak okot a legutóbbi zavargásokra is. Mindez eszébe juttattja a gráci lapnak a következő adomát, mely *Baross Gáborral* történt meg. A miniszter egyszer a *Dunagőzhajózási Társaság* hajóján utazott. Az egyik állomáson azt hallja a kapitány közelében álló miniszter, hogy a kapitány a beszélőcsőbe azt kiáltja a gépésznek: *Avanti!* A miniszter meglepődve kérdezte a kapitánytól, hogy miért kiáltott a csőbe az imént „avanti”.

— *Azért kegyelmes uram* — szólott a kapitány — *hogy a gépésznek megadjam a jelt az indulásra.*

— *Jó, jó!* Ezt tudom — felelte a miniszter — *de miért éppen olasz a vezényszó?*

— *Azért kegyelmes uram*, mert a gépész dalmát és legjobban olaszul ért.

— *De hiszen ön magyar területen van és eszerint az volna a kötelessége, hogy magyarul vezényelje: Előre!*

— *Akkor holnapig is kiáltozhatnak, még sem mozdulnánk meg e helyből* — és excellenciádnak végre is az a fő, hogy *Budapestre* érjünk!

— *De Istenem*, azt a pár szót megtanulhatná ez az ember magyarul — szólott a miniszter — *mert mit gondolnak majd az idegenek, ha azt hallják, hogy magyar földön olaszul hangzik a parancsszó!*

Ehhez az adomához nem kell kommentár.

Megszökött aradi tanító.

(A ségai iskola szomszédjainak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

A husvéti vakáció alatt Aradváros egy tanítója, akit alig egy éve választottak meg, és akiről azóta kiderült, hogy viharos multu egyén, a reá bizott *iskolapénsek elikkasztásával* eltűnt. Tegnap levél érkezett tőle, amelyben azt írja, hogy valószínűleg *öngyilkos* lesz.

Román János séga-kölvárosi tanító a husvét előtt való kedden nyomtalanul eltűnt és azóta nem látták. Az eltűnést csak a vakáció után vették észre, amikor a tanulók először jöttek az iskolába, de a tantermekbe nem mehettek be, mert azok *sérva* voltak. A tanítóhoz akartak menni a kulcsért, de annak lakása szintén be volt zárva.

A séga kölvárosi iskola másik tanítója jelentést tett erről *Millig József* iskolafelügyelőnek, aki a polgármesternek bejelentve a dolgot, a tantermeket lakatossal kinyitatta és kisegítő tanítót rendelt ki a ségai iskolába.

Maga az iskolafelügyelő is kűna volt. Az iskolával szemben levő korcsma tulajdonosa megszólította az iskolafelügyelőt, hogy a tanító lakásán *furcsa dolgok* történhettek.

— *Miből gondolja?* — kérdezte az iskolafelügyelő.

— *Szombat éjszaka világosságot láttam a tanító lakásából* kisugározni. Jó lesz, ha mindent átkutatnak a lakásban, mert a tanító *magyon desperátus ember* volt ám.

A lakást erre szintén fölpyitatták, és a szobákat átkutatták, de semmi gyanusát nem találtak.

Ma délelőtt *Millig József* levelet kapott. *Román József* írta, *Herkulesfürdőről*. Ebben *beadja tanítói állásáról való lemondását*, nehogy — *ugymond*, — mint aradvárosi tanító ellen a bünvádi eljárást megindítsák. Beismeri, hogy 70 korona szertár díjat és 60 korona tandíjat *elikkasztott*, de kéri az iskolafelügyelőt, hogy vegye át a butorait, adja el, s abból fizesse ki.

Miután megszünt tanító lenni, kéri az iskola-felügyelőt, hogy ne publikálja az ő eltűnését. Végül azt írja, hogy *vagy Romániába megy, vagy öngyilkos lesz.*

Ugy látszik, arra gondolt, hogy ha innen nem sikerül a román határon átjutni, akkor fordul az öngyilkossághoz.

A levélről *Millig* József iskolafelügyelő kötelességszerűen jelentést tett *Institúris* Kálmán polgármesternek, akinek felhívására a kapitányi hivatal azonnal intézkedett a *bűnvádi eljárás megindítására és az eltűnt tanító körözése iránt.*

Román Jánost tavaly nyáron választották meg a ségai iskolához. Szatmármegyéből való, görög katolikus vallású, a mióta idekerült, kiderült róla, hogy viharos multu egyén, sőt a neve a *Rendőri Közlöny*-ben is megfordult. Mindenkit megpumpolt, a kit lehetett. A télen is egyszer eltávozott, de akkor „ügyei rendezésére” engedélyvel mehetett el.

Román János esete különben egy tanúságot rejt magában. A ségai tanítói állások tudvalevően csak 800 koronával vannak javadalmazva. Azelőtt, a mikor a város rendes tanítói állásra pályázatot hirdetett, megessett, hogy egy állásra 119 pályázó volt, most a két ségai állásra összesen 6. Ezek közül pedig az egyik helyre megválasztották *Román* Jánost, a kit az iskolaszék tagjai közül *senki se ismert*, s a ki most iskolapénzek elsikkasztása után megszökött.

HIREK.

Szerelemből — zsarolás.

— Egy érdekes regény vége. —

Arad, április 16.

Befejezéshez jutott az a regény, mely *Wölfling* Lipót és *Adamovics* Vilma között olyan költőien indult *Wölfling* nemrégiben szakított kedvesével anélkül, hogy ennek végkielégítésre irányuló jogos követelését figyelembe vette volna. Mikor a teljesen magára hagyott *Adamovics* Vilma ennek a követelésnek erőlyesebb hangon akart érvényt szerezni, *Wölfling* Lipót feljelentette őt a törvényszéknél — *zsarolásért.*

Vége hát a magasrangu trubadur szerelemének. A közönséges polgári osztály bámulattal tekintett a főhercegi szerelmesre, aki egy bájos színpadi tündér csókos ajkaiért feláldozott rangot, vagyont, tekintélyt. A kis színésznőt pedig titokban olyan nagyon irigyelték, még a puritán erkölcsű nők is.

Minő jellem ez a férfi, gondolták a nők, hogyan fog küzdeni azért az édes angyalért, hogy fog tűrni, dolgozni, csak hogy szerelmese igényeit, vágyait kielégíthesse. Mily nagyon meg fogja becsülni ez a leány ezt a rang, fény és pompáról lemondó szerelmeit, gondolták a férfiak. S ime, alig tért-fordult az idő kereke, a szerelmesek megunták szerepeiket.

A férfi nem akart kedveséért dolgozni, a nő nem tudott szerelméért nélkülözni. Amint elfogyott a léha életmódot biztosító pénzmag, elfogyott vele a szerelem is.

A pénzes zsákjain gubbasztó, köznapi gondolkozón bourgeois kárörvendő tapsol ennek a válási jelenetnek:

— Lássátok, nekem van igazam, mert én vagyok a pénz, én vagyok az ur, enyém a hatalom. Aki bennem hisz, üdvözl, a ki engem megtagad, az is visszatér. Ne legyenek neked idegen isteneid, ne hódolj a szerelemnek, mert ime én vagyok az egyedül igaz isten, a kit egyként imád *Wölfling* és *Adamovics.*

— **A püspök eskütétele.** *Papp* I. János aradi gör. kel. román püspök tegnap Bécsbe utazott, hogy ott a király kezébe letegye a fogadalmi esküt. Az ünnepélyes eskütétel holnap, pénteken délelőtt megy végbe s a szertartásnál jelen lesz *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is. *Bécsből* táviratozzák: *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Raguzából ideérkezett, hogy az aradi román püspök eskütételén interveniáljon. A miniszter egyuttal *Erzsébet Amália* főhercegnő renúnciacióján is részt fog venni.

— **Arad és a honi ipar.** Aradvárosába átirat érkezett Kolozsvár törvényhatósági bizottságától, mely a hazai ipar és kereskedelem pártolását ajánlja. Az átirat mintha az utóbbi évek honi ipar akciójának visszakísértése lenne.

— **A Széll Purgly nász.** Budapestről jelentik: Fényes házasságkötés ment végbe ma délelőtt 10 órakor a polgármester fogadótermében. Ott végezte ugyanis főpolgármesteri engedély alapján *Halmos* János polgármester a törvényes házasságkötési szertartást dukai és szentgyörgyvölgyi *Széll* Ignác államtitkár leánya: *Mária* Julia Anna és vőlegénye: jószásl *Purgly* Emil aradmegyei nagybirtokos között. Mint tanúk *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Purgly* János nagybirtokos szerepeltek. A jegyzőkönyv aláírása után a polgármester az új házaspárhoz hosszabb beszédet intézett, mely ugy magvas tartalma, mint lendületes előadása által a jelen volt fényes társaságra mély benyomást tett. A központi városházáról a társaság a Deák-téri evangélikus templomba hajtatott, hol a frigyet az egyház szertartása szerint megáldották. Délben lakoma volt az „Angol királyné”-szállóban.

— **A sorozást megint elhalasztották.** A már három ízben elhalasztott ideai sorozásokat *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter ma még egy hónappal későbbre: *juniusra* halasztotta el. Az újabb elhalasztás azért vált szükségessé, mert a katonai javaslatokat az indemnitás előtt nemcsak elfogadtatni nem sikerült, de az ellenzék tudvalevőleg az indemnitá-vitából is obstrukciót csinál.

— **Radu Demeter kinevezése.** A Keleti Értesítő azt jelenti, hogy *Radu* Demeter püspök kinevezése már a hivatalos lap vasárnapi számában napvilágot lát. Régebben jeleztük már, hogy a nagyváradi gör. katolikus egyházmegye élére *Radu* Demeter kerül, s mondhatjuk, hogy e hír általános rokonszenvvel találkozik az egész egyházmegyében, melyhez az aradmegyei görög katolikusok egy része is tartozik. Az egyházmegye olyan főpáztort nyer benne, aki egyesíti magában azokat az előnyöket és kiváló tulajdonságokat, amelyek őt e fontos és díszes méltóságra érdemessé teszik. Lebilincselően szeretetreméltó egyénisége mellett, nagy és alapos műveltsége tünteti ki a főpapot. Ami ideje eddig is elfoglaltságán kívül akadt, azt a tudományokban való buvárkodásra fordította. Műveltségét bizonyítja, hogy a magyar és a román nyelven kívül, az angol, francia és olasz nyelvet is tökéletesen bírja. *Radu* Demeterről tudjuk, hogy őt forró hazaszeretet, a magyar királyhoz való igaz hűség jellemzi és nagy közjogi ismeretei és tehetsége egyaránt hivatottá teszi őt a politikai szereplésre, mely a magyar hazára és a magyarok és románok jogos érdekeire bizonyára üdvös lesz. Egyébként a püspök jelenleg is egy nagy monografián dolgozik, amely a lugosi püspökség történetét öleli fel.

— **Elbocsátás a honvédségtől.** A m. kir. honvédelmi miniszter *Mezey* Andor és *Sealay*

Károly dr. lugosi 8-ik honvédszázadosbeli tartalékos hadnagyokat szolgálatuk teljesítése után saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **Steinbach Emil dr.,** a bécsi legfőbb semmitő-szék másod-elnökét ma szélütés érte. A beteg elnök aradi születésű ember, nagyatyjának a főtéren ékszer-üzlete volt, *Spitzer* Ignác aradi földbirtokos unokaöccse neki. *Steinbach* dr. tegnap délelőtt tárgyalást tartott s ezen délfelé hirtelen rosszul lett. A tárgyalást félbe kellett szakítani s orvosért telefonáltak, de mert állapota az orvosi segély dacára sem javult, lakására vitték, ahol az agglegény elnököt egy *Neustein-zárdabeli* apáca ápolja. Az orvos *könnyű szélütést* konstataált, mely különösen a bal arcizmok gyengeségében nyilvánult.

— **Panama a kassai közpénzek körül.** *Kassáról* éjjel után szenzációs letartóztatások hírét jelenti a telefon. A városi pénztárt ma délutántól késő estig vizsgálják, miközben 53000 korona hiányt konstataáltak. A bűnös pénztárnokot, *Horalek* Ferencet azonnal *elbűntes letartóztatásba helyezték*, *Olay* Adolf volt főszámvevő, valamint *Sipos* Bertalan főszámvevő ellen folyik a vizsgálat.

— **Az igazságügyi díjnokok helyzete.** Ezerkilencszáz igazságügyi díjnok nevében *Szivák* Imre és *Nessi* Pál országgyűlési képviselők ma terjedelmes memorandumot nyújtottak át *Plóse* Sándor igazságügyminiszternek, melyben helyzetük javítását kérik.

— **Elhunyt főigazgató.** A magyar tanügynek gyásza van: *Hóman* Ottó dr. tegnap este hosszas betegség után 60 éves korában Budapesten meghalt. Az 1871—1872. években a budapesti tudományegyetemen mint magántanár működött és utóbbi évben az akkor megnyitott kolozsvári egyetemre nevezték ki a klasszika-filológia rendes tanárává. Innen került vissza a fővárosba 1885-ben, midőn a budapesti vidéki tankerület főigazgatójává nevezték ki. Irodalmilag is nagy tevékenységet fejtett ki; több szakcikké külön kiadásban jelent meg.

— **Lujza főhercegnő az imádságban.** *Drezdából* jelentik, hogy *Lujza* főhercegnőt ismét belevették a templomi imádságba. Az udvari templomban „a szerencsétlen asszony”-ért imádkoznak ezután. *Genéből* azt táviratozzák, hogy *Lujza* hercegnő ügye a jövő hónap elején véglegesen rendeződik. A rendezés módzatait egyelőre titokban tartják.

— **Új magyar nemesek.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Radojkovics* Ljubomir őrnagynak, valamint dr. *Flischer* Gyula egyetemi rendkívüli tanárnak, Rókus-kórházi főorvosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **A közutak sztrájkja.** Budapestről jelentik: Ma reggel a sztrájkantán mintegy negyven ember jelentkezett *Huszár* Adolf rendőrtisztviselőnél azzal, hogy ők munkába akarnak állani. A rendőrtisztviselő azonnal intézkedett, hogy a negyven ember minden bűnhődés nélkül távozhassék, ami meg is történt. A sztrájkolók most két csoportra oszlanak. A nagy többség, mely mintegy 400 emberből áll, feltétlenül munkába akar állani, ha a közuti vasutársaság mindnyájukat visszafogadja, míg a 150 tagból álló kisebbség *Spinetár* vezetésével az összes követelések teljesítését követeli. Ma reggel ismét gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy egy tiztagu küldöttséget menesztenek a képviselőházba, ahol felkérlik *Rátay* Lászlót, hogy ügyükben interpelláljon. Ugyancsak egy hattagu küldöttség *Halmos* polgármestert is fel fogja keresni. A közuti vasutak sztrájkoló munkásai egy küldöttsége — mint egy későbbi táviratunk jelenti — ma *Széll* Kálmán miniszterelnököt felkereste s a támogatását kérte igazgatóságával szem-

ben. A miniszterelnök kijelentette, sajnálja, hogy abbahagyták a munkát s így nem támogathatja őket, azonban ha visszaállanak munkába, szívesen tesz érdekükben lépéseket. A küldöttség a válasszal a sztrájknyára ment, hol reggelig meghányják-vetik, megfogadják-e Széll Kálmán ajánlatát.

— **Halálozás.** Bécsben tegnap halálozott el hosszas szonvedés után *Gál* Henrikné, szül. *Rosenberg* Regina 76 éves korában. Az elhunytban *Rosenberg* Lipót aradi hitközségi főjegyző nővérét, *Groller* Balduin, a hírneves német író pedig édesanyját gyászolja. Az aradi társadalomban is kiváló szerepet játszott a jótékonyágáról ismert urnő, ki *Goldscheider* Henrik, az egykori „Arader Zeitung” főszerkesztőjének oldalán a közjótékonyágot gyakorló intézményekben tevékeny részt vett.

— **Hirtelen halál.** *Bogáromy* László, a *Kölcsény-Egyesület* szolgája s az ereklye-muzeum őre ma este hirtelen meghalt. Este 7 órakor rosszul lett s fél kilenckor már halva feküdt lelkésán. Az erőteljes, magas embert felesége és két gyermeke gyászolja.

— **A megyei közkórház bizottsága** holnap, pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart a megyeháza kistermében.

— **Az öreg rendőrbiztos.** *Szekula* József, nyugalmazott szegedi alkapitány 73 éves korában meghalt. Az öreg ur a szegedi rendőrségnek egyik ismert és talentumos tagja volt, aki sok gazembert kerített kézre s nem kis ügyességet árult el. Mesterségét a Ráday-korszakban kezdte s komolyabb bajba csak egyszer került, mikor *Csonka* rablógyilkost, akit föl is akasztottak, letartóztatta. A vén barámiá kést rántott elő és *Szekulán* olyan súlyos sebet ejtett, amit az öreg rendőrtiszt nem is hevert ki soha.

— **Dankó Pista szobrára.** A tegnapi zeneverseny jövedelmének felerészét: 20 koronát Gyurkovits András zenekara Dankó Pistának Szegeden felállítandó szobrára juttatta. Albert Péter zenekara a hét valamelyik napján a Fehér Keresztben koncertet rendez s ennek jövedelmét szintén a Dankó szobornak szánták.

— **Ismét a benzín.** *Pécsről* táviratozzák: Egerszeg baranyamegyei községben Nagy Márton gazdaember felnőtt leánya vasárnap késő este benzinnel tisztogatta a foltokat ünneplő ruháján. Később a ruhát át akarta vasalni, miközben a vasalóból egy szikra kitappant és a közel álló benzint érte, amitől az felrobbant. *Az égő leány, valamint segítségére siető anyja és a szobában levő két kisebb gyermek elégett.* Nagy Márton maga is halálos égési sebeket szenvedett. Az egész község lakossága résztvett a négy halott temetésén.

— **Kubelik és Wolafka püspök.** Említettük, hogy *Kubelik* Ján, ünnepelt hegedűművész most Debrecenben időzik menyasszonyánál, *Széll* Parkasnak gróf Csákytól elvált leányánál, *Mariennál*, *Wolafka* Nándor püspökkel is megismerkedett Kubelik Debrecenben. A püspök ebédet is adott a tiszteleterre. Az ebéden a házgazda felköszöntötte Kubeliket, mint a himen rózsaláncával lekötözött zsenit. A tőst Kubeliket könyre fakasztotta. A művész végezetül a püspök vállára borult és többször megcsókolta házigazdáját. Majd szabadkozott, hogy ő nem szónok és így a választ csak hegedűjével adja meg. Eljátszotta erre Schubert Ave Mária-ját s még más két számot: Chopin Nocturne-ját, Bazini Tündértáncát, Paganini Nonu pliu Maesto és végül Sarasate Cigánybrándját. A művész ezután menyasszonyával duettben is játszott néhány számot. A rögtönzött koncert piész de rezisztancia Ernest „Utolsó rózsá” című darabja volt, amelyet nyilvánosan Kubelik még nem adott elő. Ráadásul Kubelik szép menyasszonyának eljátszotta még a „Csak egy kis lány van a világon” című dalt is magyaros hévvel.

— **Az öngyilkos nyomdász temetése.** *László* Odönnek, a Gyulai féle nyomdatársaság öngyilkossá lett szedőjének, ki szerelmi bánatból vált meg az élettől, ma délután 5 órakor volt a te-

metése a Pöltenberg Ernő-utca 1. szám alatti gyászszobából. A derűs szép délután tenger sok résztvevőt és kíváncsit gyűjtött a bo' dogtalan ifjú végzettségére. Kíváncsághoz képest cigányzenekar kísérette el utolsó útjára. Kartársai és a József asztaltársaság koszorúval rótták le bucsuzásukat s testületileg jelentek meg a temetésen.

— **A Turul katasztrófája** ügyében a budapesti rendőrség részéről *Kórody* rendőr fogalmazó már befejezte a vizsgálatot és az iratokat áttette az ügyészséghez. A vizsgálat adatai szerint *felelősségre senki sem vonható*, mert minden szabályszerűen folyt le. A két szerencsétlenül jártak, *Ordódy* és *Kubik* nem lett volna szabad idő előtt a léghajóba lépni és a léghajó kapitánya figyelmeztette is őket erre, de hiába. A katasztrófának alighanem ez a korai beszállás volt a közvetlen oka. *Kubik* különben már egészen gyögyvultan hagyta el a Rókus-kórházat, ahol eddig ápolták.

— **A férj boszúja.** *Pap* István makói lakos pár hét előtt összeveszett a feleségével s azt a kést, amellyel evett, oly szerencsétlenül dobta az asszonyhoz, hogy a kés az asszony jobb mellébe furódott be. Az asszony azóta fekvő beteg volt s tegnap meghalt. Holttestét orvos-törvényszéki felboncolták s megállapították, hogy a halál oka a szurás következtében beállott belső elvérzés volt.

— **Elmaradt szociálista gyűlés.** Mig az ország különböző vidékein élő szociálisták Budapesten és Szalontán nagy gyülekezést rendeztek, a békésmegyei szociálistákkal furcsa dolog történt. Kongresszust hívtak egybe, amelyet nem lehetett megtartani — *részvétlenség miatt.* Szerencsére, a husvétünnepre volt összehívva a kongresszus és azon az általános szavazati jogot, szabad pálinkafőzést és a progresszív adót akarták tárgyalni, de nem volt aki tárgyaljon. Ugyáltszik, a békésmegyeiek beleuntak a szocializmusba, ami végtére igen dicséretes dolog volna.

— **A tisztított kártyák.** Nem sokkal azután, hogy a kártyatisztítás sikerült és divatba jött, több esetben megtörtént, hogy egyes kereskedők a már használt, de ügyesen kitisztított kártyákat újak gyanánt árusították, némileg leszállított áron. A kincstár, mikor erről tudomást szerzett, mindjárt a sarkára állt, mert bölcsen belátta, hogy ebből kára származik. Így történt, hogy azokat a gyárosokat és kalmárokat, akik tisztított kártyákat újak gyanánt árusítottak, alaposan megbírságotlák. Később akadtak olyan tulbuzgalmas hivatalnokok, akik a kincstár edekének védelmét tulságba vitték s akik a kávésokat is megbüntették, ha azok az ő vendégeiknek tisztított kártyákat adtak. Bíróságot sóztak egyes esetekben még az olyan magánfelekre is, akik piszkos kártyájukat kitisztították s akik ilyen újjá mosott blattokkal kergették a huszonegyest. Megbírságotlák pedig azért, mert úgy okoskodtak, hogy kártyabélyeg érvénye csakis addig tart, amíg a kártya eredeti állapotában megmarad. Ha azt mosás vagy tisztítás útján új állapotba hozzák, hát új bélyeg alá esik. Ez a fölfogás hosszabb ideig érvényben volt, leginkább azért, mert a kihágás címen megbírságotlák nem mertek föllebbezni, hátha a föllebbezési fórum a bírság összegét nem szállítja, hanem fölemeli. Most azonban, mikor akadt egy bátor férfi, aki e tisztított kártyák ügyében addig föllebbezett, amíg lehetett, már eldöntött dolog az, hogy a tisztított kártyákat a kávésok az ő vendégeiknek egész bátran odaadhatják, mert kihágást csak az a kereskedő vagy kávéso követ el, aki a tisztított kártyákat üzletszerűleg árusítja.

— **Eluszott fatelep.** *Eszékről* táviratozzák: Bród mellett a Száva kiöntött medréből. A bécsi faraktárosok részvénytársulatának kárára 85.000 korona értékű fát sodortak el a telepről a habok.

— **Gyilkosság egy iparos gyűlésen.** Borzalmas gyilkosság történt *Belgrádban*. A gyilkosság színhelye egy iparos gyűlés volt, amelynek egyik tagját ölték meg. Kedden este ugyanis az asztalosok segédek gyűlést hívtak össze, amelyen megakarták beszélni egy esetleges sztrájk kitörését és előkészítését. A gyűlésre mindössze 65 embert hívtak meg a legnagyobb titok-

ban, hogy a mesterek meg ne tudják a sztrájkmozgalmat es csirájában el ne fojtsák. Hogy-hogy nem, a mesterek, akik ell n az egész akció irányult, mégis tudomást szereztek a titkos mozgalomról, sőt a megbízottaknak és a főkolompokoknak egész listáját is megkerítették. Elképzelhető, hogy mekkorát bámultak a mozgólódok, amikor a mesterek is megjelentek a gyűlés színhelyén és figyelmeztették az egybegyűlt segédeket, hogy jó lesz abbahagyni az akciót, ellenkező esetben minden egyes embert elhocsátanak, aki ezen az első ülésen résztvett. Ott a helyszínen az egyik mesternél volt lista írásból megismerték, hogy ki volt közülök az áruló. Egy *Lobgicsa* Miklós nevű 19 éves, nem régen felszabadult asztalos-legény. A feldühödött emberek erre nekironítottak a szerencsétlennek és botokkal, sörös palackokkal addig vették a fejét, amíg eszméletlenül összerogyott. Még ezután is rugdalták. A szerencsétlen fiatal ember meghalt. A gyilkosok közül a rendőrök kettőt letartóztattak már.

— **Kivándorlás Amerikába.** *Vingáról*, mint tudósítónk jelenti, husvét hétfőjén *harminchat család* indult utnak Amerika felé. Ott hagyták szülőföldjüket, rokonikat s közébe a vándorbottal, neki indultak a hosszú tengeri utnak, hogy tul az óceánon keressék meg a mindennapi kenyeret, melyből itt oly kevés jutott ki nekik.

— **Gyilkos gyermek.** Egy 14 éves gyermeket tartóztatott le tegnapelőtt *Hidegkut* községben a csendőrség gyilkosság miatt. *Tordi* Palinak hívják a fiatal gonosztevőt, aki, mint nekünk írják, *Kása* János nevű pajtását öt krajcár miatt megölte. A két fiu a legjobb barátságban élt egymással. Mind a kettő naponként megjelent a vasuti állomáson az érkező vonatokhoz s ha valamelyik utasnak málhája volt, azt egy pár krajcárért bevitték a faluba. Hétfőn este is ott leste mind a kettő a vonatot, amelyről egy utas szállt le, aki bőrdobjót átadta a kis *Kása* Jánosnak. A bőrdob azonban nehéz volt a fiúnak, emiatt *Tordi* Palit kérte, hogy segítsen neki. Amikor a vendéglőhöz megérkeztek, *Kása* János kapott husz fillért. Ezt a pénzt meg kellett volna osztania *Tordival*, de *Kása* erre nem mutatott hajlandóságot, ami miatt a két fiu összeveszett. A kis *Kása* János futásnak eredt, *Tordi* pedig üldözőbe vette. A mikor közelébe ért, egy nagy parasztbicskával a nyakába döfött *Kásának*, aki még egy pár lépést futott s azután elesett. *Tordinak* ekkor az volt az első dolga, hogy elvette pajtásától a pénzt s azután tovább ballagott. Csak később ijedt meg, amikor megtudta, hogy pajtása meghalt. Ekkor félelmében egy szalmarakásba bujt. Ott töltötte az egész éjet s ott találta meg másnap a csendőrség is, amely a kis gyilkost letartóztatta és bekísérte a törvényszékhez.

— **Minden pontos embernek** gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény-Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Kitűnő cipők.** A tisztelt közönség figyelmét fölhívjuk arra a körülményre, hogy ez idő szerint rendkívül nagy a cipőállomány *Porter* Vilmos Nagy Aruházában, a Szabadságtéren. Most minden fajtájú cipőből teljes a választék és az Aruház abban a helyzetben van, hogy vevőinek bármely irányu, speciális kívánágait kielégítheti. Különösen az egész finom lábbelik férfiak, hölgyek és gyermekek részére keltenek olcsó áraknál fogva feltűnést. A legelegánsabb uri közönség gyorsan megkedvelte az Aruházát, mely cipőáruban ma már a legkényesebb izlést és legmagasabb kívánalmakat ki tudja elégíteni és ezek dacára is beéri csekély haszonnal. Házba szívesen küld a cég és ajánljuk a 324. számú telefon igénybevételét.

— **Dentolin fog-creme** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Minden nőnek** tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet

szepelt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalosodottságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1. 20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

—x— **Orvendetes dolog**, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó aru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legjobb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrűek is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant hátulérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere szappangyáros Miskolcon. Raktár *Vojtek és Weisz* drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

Krivány vagyok!

(Az aradi sikkasztás örültje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Kinos jelenet játszódott le tegnap délután a nagyváradi rendőrségen. Egy elegáns külsejű, cilinderes uriember állított be oda és arra kérte az egyik rendőrt, hogy vezesse őtet *Gerő* Ármín főkapitányhoz, akivel fontos beszélni valója volna. A rendőr megmagyarázta neki, hogy a főkapitány szabadságon van, de ha sürgős a mondánivalója, beszélhet a helyettesével: *Papolezy* Ferenc tb. főkapitánnyal, akihez be is vezették. A főkapitány megkérdezte, hogy mi járóban van.

— *Krivány vagyok*, — kezdte az ismeretlen — s a főkapitány csodálkozó tekintetére, halk, sutogó hangon kezdett beszélni:

— Kérem, nagy bünnel vádolnak, azt állítják, hogy elcsikasztottam a sok pénzt, pedig nem én vagyok. Bizonyítok... Bizonyítok...

S ezzel a zsebéből előszedett egy csomó írást, azt mind odarakta a főkapitány asztalára, majd hirtelen vetkőzéshez fogott. Lerántotta magáról a kabátját s azt is odadobta a székre.

A főkapitány ekkor már látta, hogy megzavarodott elméjű emberrel van dolga s kivezetette a szobából. Alig hogy kiléptek a szobából, a kapu alatt elkezdett szaladni, kimenekült az utcára s mire már utánna szaladtak, a sikátoron végig futva végkép eltűnt.

A szerencsétlen ember neve, mint később kiderült csakugyan *Krivány* és legutóbb a *Karner*-féle vendéglőben volt pincér és egyzersmind az ujonnan alakult pincér egyesület pénzbeszédője is volt. Az utolsó óráig nyoma sem látszott rajta az örültségnek s az csak tegnap reggel tört ki rajta. A *Szentpéteri* utcán lévő lakásán tegnap reggel összetörte butorait, de mivel azután csakhamar lecsöndesedett, a felesége nem gondolta, hogy a férjének nagy baja van s elengedte hazulról.

Innen elment a pincér egyesületi tagokhoz, igen sok helyen felvette a tagdíjakat s azt szétszórtatta a facér pincérek között s az adakozást folytatta az utcán is. Boldog-boldogtalanul adta a pénzt, aki elébe került s mikor már az utolsó krajcárja is elfogyott, ment egyenesen a rendőrségre, ahol feljelentést akart tenni maga ellen, sikkasztás miatt.

Zavart állapotára mutat az a sürgöny is, amelyet egy nappal előbb küldött Budapestre a pincér egyesület igazgatóságához, ahonnan már tudakozódtak is a sürgöny értelmetlensége miatt. A közel *háromszáz* szóra terjedő sürgönyben a következő zavart mondatok állottak:

Minden oldalról körülvéve ellenségtől. Az elnököz végveszélyben, fenyegetve. A tagok nagy nyomorban, valamennyien terrorizálva. Elnök le akar mondani. Tagok tömegesen lépnek be, *Silberman* igazságai miatt!

A sürgöny, amit a titkár nevében írt, végig ilyen zavaros értelmű szavakból áll s azt már tegnap visszaküldte az igazgatóság azzal, hogy kellően magyarázzák meg, mit jelent az tulajdonképpen. A választ már el is küldték. A rendőrségen késő délután jelentést tettek arról, hogy a szerencsétlen embert *mezitláb és cezillenderrel a fején* az iklódi major körül látták, de közelíteni senki sem mert hozzá. A rendőrség intézkedett, hogy beszállítsák a köz-kórházba.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Megszűnt aradi társulat.** Az aradi és aradmegyei kis- és középkereskedők társulatának, mint önálló egyesületnek megszűnése a tegnap este, az aradi kereskedelmi és iparkamara kis-termében tartott közgyűléssel vált befejezetté. A közgyűlésen *Weisz* Sándor elnökölt, a kinek megnyitója után fölolvasták az aradi kereskedelmi testület választmányának átiratát. Ebben a testület választmánya örömmel fogadja a kis és középkereskedők társulatának azon óhaját, hogy a testületbe beolvad és kijelenti, hogy hajlandó a beolvadók részére a testület kebelében *kiskereskedő szakcsoportot* létesíteni, a melynek elnöke, *Weisz* Dávid a kereskedelmi testület választmányának tagja. A levél fölolvastása után a közgyűlés elhatározta, hogy a társulat ily feltételek mellett beolvad a kereskedelmi testületbe. Végül a társulat titkárának *Edvi* Illés Lászlónak köszönetet szavaztak a tisztségében kifejtett fáradozásaiért. A társulat 20 taggal és 326 kor. tőkével olvad a kereskedelmi testületbe; a megalakuláskor a társulatnak 168 tagja volt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A kosaras asszony ügye.** A budapesti kir. ítélőtábla első büntető tanácsa *Frenreisz* István elnöklete alatt ma foglalkozott azzal a fertelmes bűnügygyel, mely tavaly nyáron a fővárosban oly nagy feltűnést keltett. A mai tárgyaláson a vádlott asszonyok, özv. *Fabián* Józsefné és *Horváth* Lajosné személyesen jelentek meg, akiket *Visontai* Soma dr. és *Várkonyi* Oszkár dr. ügyvédek védtek. A sértett két kis leányt *Rácz* Dezső dr., míg a vádat *Baloghy* István főügyész helyettes képviselte. A tábla a vád, védelem és a sértett fél meghallgatása után az első bírósági ítéletet indokainál fogva is *helyben hagyta* s így nemcsak a tettesek, hanem a bűnsegédek is megszabadultak a törvény sujtó keze alól.

§ **A Dob-utcai rablógyilkos.** A budapesti büntető törvényszék ma délelőtt hirdette ki *Gelber* Béla Baruch előtt a kir. Kuria immárom jogerős ítéletét. *Gelber* Béla Baruchot a budapesti kir. törvényszék, mint esküdtbírósság rablással párosult gyilkosság bűnéért, amely bűncselekményt *Müller* Teréz nevű rendőri felügyelet alatt álló leányon követte el 1901. év december havában, *életfogytig tartó fegyházra* ítélte. A kir. kuria azonban ezt a büntetést *15 évi fegyházra* szűkítette le. *Gelber* Baruchot ma két börtönőr kísérte be a tárgyaló terembe, a hol jelen volt dr. *Varga* kir. ügyészen s a védőügyvéden kívül dr. *Szigeti* Gusztáv is, aki a bűnygyben mint ellenőrző orvoszakértő működött közre. Mikor *Agorasztó* bíró kibírdette előtte az ítéletet, *Gelber*, aki a börtönben feltűnően meghízott, örvendő arccal hajtotta meg magát a bíróság előtt. Midőn az örök kifelé vezeték, odafordult védőjéhez s dr. *Szigeti* orvoshoz s ezeknek megköszönte, hogy ügyét ilyen kedvező fordulatra juttatták. *Gelbert* pár nap múlva már az igazságügyminiszterium rendelkezéséből elszállítják az illavai fegyházba, ahol vezekelni fog 15 hosszú éven át véres tettéért.

NAPIREND.

Április 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Anicét. — Protestáns naptár: Anicét. — Görög-keleti naptár (április 4.): Nagypéntek. — A nap két 4 óra 52 perckor, nyugszik 6 óra 35 perckor.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, elvétve csapadék.

Április 17. A kórház-bizottság ülése délelőtt 10 órakor (Megyeház.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az apátfalvi vásár.** A kereskedelem-ügyi miniszter megengedte, hogy a Csanád vármegye területéhez tartozó *Apátfalva* községben a f. évi április hó 25—26-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi április hó 24-ét magában foglaló hét utáni szombaton és vasárnap, azaz ez évben *május* hó 2—3-án tartassék.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 16

Dobozosde. Buzakinál mérsékelt, a vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, 2¹/₂ fillérig drágább árakon. Bgyéb gabonaneműek kedvezők. Időjárás derült.

Kötőtőzsde. Berlin ¹/₂ magasabb, páris 10-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilásra	7.82—7.83
Buza májusra	7.62—7.63
Buza októberre	7.44—7.45
Rozs áprilásra	6.75—6.76
Rozs októberre	6.41—6.42
Zab áprilásra	6.02—6.03
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.06—6.07
Tengeri júliusra	6.12—6.13
Repce augusztusra	12.20—12.30

Zárás 5 órakor:

Buza áprilásra	7.77—7.78
Buza májusra	7.58—7.59
Buza októberre	7.41—7.42
Rozs áprilásra	6.71—6.72
Rozs októberre	6.39—6.41
Zab áprilásra	6.01—6.02
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.03—6.04
Tengeri júliusra	6.09—6.11
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	674.50
Magyar hitelrészvény	724.50
Leszámlolóbank részvény	458.—
Rima-Murányi vasmű részvény	483.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	686.—
Közuti vasút	614.—
Városi villamos vasút részvény	305.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 124—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 133—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 132—3 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 132—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 130—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 128—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 124—6 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Fogadó. Arad. Tallián Béla megyei főjegyző, alispán, majd kormánybiztos és két ízben főispán volt, jelenleg a képviselőház alelnöke, belső titkos tanácsos. 1896. óta képviselő s mindig a szabadelvű párthoz tartozott.

B. M. Arad. Az emberszeretet nevében kér ön bennünket, hogy tudassuk három napon belül, hol tartózkodik Krause „hypnose-tanár“. Ime, az emberszeretet nevében sürgősen válaszoljuk, hogy a legcsekélyebb fogalmunk sincs arról, vajjon a világ mely tájékán bujdosol ez időszerint az érdemes és eléltünk teljesen ismeretlen professor.

P. L. Arad. Lehetetlen kérdéseire megadni a választ. Tudakozódják a kasszentmiklósi előjárásnál, ott talán felvilágosítják. A kéreztett naptárt bármelyik fővárosi könyvtárunknál megrendelheti.

Még csak 14 napig

van könyv-, zenemű- és papir-kereskedésem

Szabadságtér 20. sz. alatt,

ezen idő alatt az összes raktáron lévő áruk

meglepő olcsó áron

lesznek árusítva.

Május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-téri oldalán

fényesen berendezett,

és teljesen újonnan felszerelt

modern könyv, zenemű és papir

kereskedést

nyitok, melyre előre is felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét.

Kitűnő tisztelettel:

267

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

CSARNOK.

Mese a boldogságról.

Irta: **Kaleczky Vilma.**

[5]

(Vége.)

Imre tényleg az első pillantásra mély szeretmet érzett Irén iránt és midőn egymástól elbucsztak, szemük pillantásából, hangjuk remegéséből tisztán láttam! Mily boldog voltam! Három nappal később viszonzták Irénkéek létogatásunkat; Irénke nemsokára a zongorához ült. Oly szépen zongorázott! Valami merengő bus dalt játszott, hozzá oly kedvesen énekelt! Imre mellette állt. De nemsokára lementünk mindnyájan a kertbe, ott aztán Irén és Imre jóelőre menve, valami fontos társalgásba merülhettek, mert nem láttak egyebet magukon kívül. Mikor azonban egy óra múlva megint együtt összegyűltünk a szalonba, a mikét bősűnk arca nagyon gyanus pirban égett, a szemük pedig, hogy ragyogott!

— Ahá, gondoltam, ezek már tudnak egymás érzelmeiről! Majd meglátjuk!

Ugy is lett, egy hónap múlva meglőrtént az eljegyzés és négy hónappal később a világ legboldogabb esküvője.

Ez Irén szerelmének története!?

Másnap délután, midőn Mariska éppen kis szobájában ülve, egy asztalterítőn himezett, betoppant hozzá sógornője, Irén! Kölcsönös örömet csók után Irénke azt mondta:

— Édes Mariskám, én már belátom, hogy rossz vagyok, mert már oly régen nem voltam nálad, de éppen azért neked szentelem ma egész délutánomat és édes uracskám este majd értem jó, ha ugyan nincsen ellenvetésed, tette esztalanul hozzá.

— De most van egy nagy kérdésem hozzád, Incim!

— Nos?

— Arra kérlek légy oly szives, miután azon a fontos születésnapon tervedet előadtad, most már mond el annak a mostani kivitelét.

— Szívesen Mariskám! Ugyebár életmódomat akarod ismerni? Tehát figyelj! Egy kissé másképpen fog hangzani a kivitel, mint az akkor elmondott terv. Tehát: reggel minden nap fél 7 órakor kelek, 7-re kész vagyok, egy sötét színű pongyolát veszek magamra, 7-kor felkeltem Imrémet, mert neki 8-12-ig kell hivatalában lenni. Amíg ő öltözködik, én az ebéd

lőben, a melyet Terka addigra felsőpört és kőfölt, törülgetem a port. Ez egy fél óra alatt kész van; azután kihívom férjemet a reggelihez, a reggelit mindenféle tréfával fűszerezzük, sokat nevetünk, én ellopom a kiflijét, ő az enyémet, stb. Azután elmegy az én csunyám, itt hagy, de én iparkodom bánatomat a munkába fojtatni. Ennélfogva szorgalmasan hozzá látok szobaleányom segítségével szobám takarításához. Milyen frissen folyik a munka, és milyen gyorsan mulik az idő mellette. Tíz órára mindig tisztaságban ragyog kis főszkünk! Tíz-kor pedig kimegyek a konyhába és ott el vagyok foglalva délig; a nehezebb munkát Terka csinálja, de azért a főzést magam végzem. Akkor gyorsan, vagy kis csinos háziruhát, vagy pedig egy tisztább, fess kis pongyolát veszek magamra, hajamat megigazítom, mert egész délelőtt kis kendő van rajta és lesem az uramat! Ebéd után kölcsönös mulatozások után, mindegyikünk ujságot olvas, azután pedig férjem kissé lepihen, addig én kis kézimunkához látok, de rendszerint a nagy csendben én is elalszom, de csak úgy könyvedén, mert hisz űve nem tudok aludni, de azért erősít az a kis pihenés. Kétől 7-ig megint magam vagyok, ilyenkor fél 5-kor uzsonázom és azután pedig valamivel foglalatoskodom. Hidd meg, mindég találom munkát. Ezt vagy amaszt foltozni, javítani és ha esetleg házimunkám nincsen, kézimunkázom; most pl. egy gyönyörű zongora takaron dolgozom, remek, de nagy munka! De oly gyorsan mulik az idő a munka mellett! Nem tapasztaltad?

— De boldog vagy-e a sok munka és elfoglaltság mellett Inci! Látod, ugye jól jósltam akkoriban?

— Bizony igen. De hogy befejezzem mondókámat: ha meleg vacsoránk van, fél 6-kor látok mindig hozzá; egy vagy másfél óra alatt akár milyen esti étellel elkészülök. Akkor pedig haza jön a férjem! De hogy már akkor mit csinálunk, azt ne kérdezd, mert minden nap más teszük; csak hogy mindenféle tréfálkodásunknak a refrénje mindig ugyanaz: csók és megint csók! Mit is mondjak, boldogok vagyunk!

— És a bankár, Incikém?

— Az már vigasztalódott a kis kosáron, mert azt meg kell adni, hogy a legfinomabb és legtapintatosabb alakban kapta tőlem. A jó öreg. Szeretem őt, most talán jobban, mint akkor, midőn az övé akartam lenni!

Ilyen és más féle társalgás közben megjött az este és vele Irén férje: együtt jött Dezsővel, Mariska férjével.

Irénék ott vacsoráztak és késő éjszaka mentek haza. Mialatt legvigabban ültek az asztal mellett, Mariska csengő hangon mondta: Hála legyen a mindenhatónak, hogy megengedte élnünk annak a bizonyos elmondott tervnek, e bár teljesen ellentétes, de éppen azért remek gyönyörű kivitelét...

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temevár felé:		Temevár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczáról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczáról szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Nemzeti színház.

Bérletszűnet.

Páros.

Pénteken, 1908. évi április hó 17-én:

MÁRKUS EMILIA és UJHÁZI EDE mint vendég:

Nóra.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen Henrik. Fordította: Reviczky Gyula.

S Z E M É L Y E K:

Helmer Róbert Somlai A.	Emmi	Szabó Rózsi.
Nóra, neje	Márkus E.	Rank, orvos
Ervin	Kly Marika.	Ózv. Lindenné Arday Ida.
Bób	Kley Miczi.	Günther
		Németh J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetőrendező vállalata.

Arad, Andrassy-tér 20. Telefon: 515.

Alólítottak magunk, valamint kiterjedt rokonságunk nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentjük a szeretett jó gyermek, testvér, unoka, unokaöcs, rokon és jóbarát

Kovácsovits Jánosnak

1908. évi április hó 16 án, életének 18-ik tavaszán, hosszas szenvedés után történt csendes kimúltát.

A boldogultnak földi maradványai április hó 17-én d. u. 4 órakor fognak Süveg-tér 3. számú gyászszobából gör. keleti román szertartás szerint a felső temetőben levő családi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1908. április hó 16 án.

Legyen emléked áldott!

Argyelán Györgyné szül. Poján Erzsébet, nevelőanyja.	Ózv. Poján Trifonné szül. Bógya Mária, nagyanyja.
Rojtán Döme, gyámja.	Rusz Péterné szül. Bógya Maruca, Jekler István és neje
Kovácsovics Anna és Aranka testvérei.	szül. Kovácsovits Anna, Poján Helén, Petkó Gyula és neje
Petkó Demeter és János, unokatestvérei.	szül. Kovácsovits Emília, nagyanyja, nagybátyjai.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: orozást és fényezést a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig jutányos árk mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlők biztosságnak.

358

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitűnő minőségű szagtalan

fűtő kőszent,

darabos

légszesz pirszenet (koks)

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszent,

rostált darabos

bükkfa szent,

50 kilós olmozott zsákokban, házhoz szállítva, legjutányosabb árk mellett.

Reusz Mór,

Arad, Beres Bem-tér 12.

736

A rendelvények szállítása szigorú ellenőrzés mellett történik és a helyes súlyt jótállást vállalok.

Czink József

szobrász

Aradon, Csernovits Péter-utca 25. sz.

Elvállal mindennemű építéshez szükséges **szobrászati munkákat**, ugyancsak raktáron tart kerti és szobadiszeket, jutányos árban. 580

ARADON,

**Salacz Gyula-utca 2.
Kalmár József**

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummikát és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telephon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

8—1903. m. g. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy a lovak és szarvasmarhák tulajdonosainak és pedig azoknak, akik a belvárosban, továbbá Erzsébet, Ségfa, Poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnál; a Gáj külvárosban és a tanyákon lakóknak pedig, a gáji külvárosi alkápitányi hivatalnál be kell jelenteniök, hogy hány darab lovat, vagy marhát kívánnak ez évben a városi legelőre bocsátani.

Az említett hivataloknál való jelentkezésre a folyó évi április hó 17., 18., 20., 22., 23. és 24. napjait tűzzük ki.

Ezen határidőn túl a jelentkezések el nem fogadtnak.

A jelentkezések alkalmával lesznek kiállítandók a kötelezővények a legeltetési és pásztor díjaknak ama fele részére, melyeknek kifizetése nem a legelőre bocsátás előtt, hanem a folyó évi augusztus hó 20. ig történhetik.

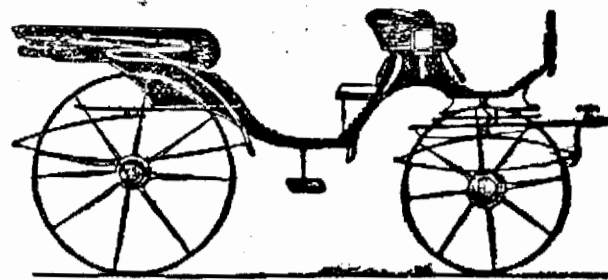
A legelőre bocsátás napja később fog kitűzteni.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1903. évi április hó 15-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos.
tanácsnok**TARY BÉLA**

kocsigyártó és fényező

Arad, Boros Béni-tér 10. szám.

Készít mindennemű **kocsikat** a legújabb minták szerint. — Ugyancsak javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kész kocsiknagy választékban
kaphatók.

Ócska kocsik előnyös feltételek mellett becsereztetnek.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

371

TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS

vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára

ARAD, Templom- és Kölcsey-utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katona-, tűzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok,

kávéház és vendéglők részére.

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —

Kitűnő vasmunka!

Finom fényezés!

278

Pontos szállítás!

Uj találmányu**Csász. és kir. szab. jégszekrény.**

Gyár: Budapest, **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitűntetést nyert hűtő-készülékeket sör, víz, vaj, nyers hús hűtésre, ételhűtőket, házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reservoárokat, bormelési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapokat. Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányu hűtő, ételhűtőkről, továbbá sörkimérő készülékekről (hűtött levegő nyomással) kívánatra ingyen. 2613

Stiller József

BUDAPEST.

Gyár és iroda:

VII. Nagydófa-u. 22.
Wesselényi-u. sarok.**WALLA JÓZSEF****Mozaik**és
cement-áru gyáraBUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.

Granit-terazzo,
Betonirozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati
lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő
lemezek,

Keramit-lap,
Mozaik-lap à la Mettlach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyereset-nádszövet,
Tűzálló téglák,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracotta-árak.

KOACYAC ÉS
CEMENTCSÖVEK**Nincs többé hajhullás!
nincs korpásodás!!**A Dr. Kapossy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatásu
tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hófehér fogak eléréséhez felülmulhatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadohoz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakeződéskor kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri bejelentésének ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulási helyein.

Eladó ház.

Az Aulich Lajos-utca 17. számú, jó karban lévő, jól jövedelmező bérház, szabad kézből eladó. — Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 859

Kiadó üzlet.

Salacz-utca 3. szám alatt, a hó május hó 1-én a kaszinó lesz elhelyezve, egy üzlet egy szobával kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál Deuts M., ügynök. 860.

Gurahonczai műmárvány gyárban

két jó szobából való fiu tanoncznak felvétetik. Jelentkezhetni a cementgyárban. 897

Ház eladás.

Mikailakán, az országút mentén, egy négy lakásból álló ház eladó. Értekezni lehet Goldschmidt Minály czégnél, Aradon. 931

A hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlja Varga Kálmán női szabó, Szabadság-tér 3. szám alatt levő jöhírnevű francia és angol női ruha termékét, a hol a legizlésebb kabátok és kosztümökön kívül készülnek még a legelegánsabb nyári ruhák, bluzok és háziruhák a legolcsóbb árak mellett. Mély tisztelettel Varga Kálmán, női szabó, angol és német szabászati akadémiák volt növendéke. 934

Tanuló

teljes ellátással, esetleg ruházattal is, divatáru üzletbe felvétetik. — Ajánlatok Grosz Izsák urhoz Battonyára küldendők. 933

Egy fűszer

és vegyeskereskedés összes állvánnyal, teljes berendezés, szabad kézből eladó. Megtekinthető: Alsó Molnár-utca 7. szám alatt. 935

Egy kis belterjes gazdaság

falun, megvételre keresetik. Ára lehet 4—5000 korona, melyből 1000 esetleg 2000 korona azonnal készpénzben kifizettetik. Vevő megkívánja, hogy ház, gyümölcsös és veteményes kertből álljon ez az ingatlan. Ajánlatokat „Gazdaság” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilyenmü uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

BLEIER L.

arany és ezüst müves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, ékszerész és ezüstmüves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemü arany- és ékszerárakat. 372

Uhereczki Géza

kárpitos és diszítő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemü kárpitos és diszítő munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, u. m. billiárd-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, ugy helyben, mint vidéken. Javításokat olcsón eszközölök. 602

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 865

Menczer Márton

Arad, Petöfi-utca 7. sz.

Váradi János

urás, Arad Hunyady ezelött Fekete kutyá-utca (a Hunyady kóvánház-zal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javit mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemü aranyemüt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 699

Figus Testvérek

épület és műlakatosok

Arad, Borona-utca 5. sz.

Elvállalunk minden az épület és műlakatos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület munkáknál szükségletű

vasalásokat, takaréktűzhelyeket, sirrácokat és kovácsolt vasból kerítések a legjutányosabb árak mellett. 601

Javításokat jutányosan készítünk.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

szobafestő, mázoló

és lényező

műhelyemet Weitzer János (volt Templom-utca) 13. szám alá helyeztem.

Pontos munka szolid kiszolgálás. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Biedl József,

festő. 623

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében 285

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

KINTZLER ZOLTÁN

Cronometer műorás és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárpitos és diszítő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüssel és Párisban elsőrendü műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőknek legkényesebb igényeinek is megfelelek. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiárd-asztalok ujra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Tisztelettel

Beiner J. Gyula

kárpitos és diszítő 348

Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségü gumicsövek 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtatnak.

Zálogzedüliakat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemü

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,
szájvizek,
hölgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszkek,
szívacsoknak.

A legmegbízhatóbb minőségekben mindennemü

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 67